

II

Radi provođenja postupka iz tačke I ove odluke imenuje se Komisija u sastavu:

1. Amra Đendušić, predsjednik
2. Darko Pranjić, član
3. Denijel Pelidija, član
4. Mario Glinić, član
5. Mirjana Vučić, član.

III

Zadužuje se komisija iz tačke II ove odluke da nakon okončanog postupka izbora kandidata sačine listu kandidata koji ispunjavaju tražene uslove i zapisnik koji sadrži sve aktivnosti i radnje obavljene od strane komisije.

Listu kandidata i zapisnik sa kopijom svih prijava kandidata i dostavljenih dokaza, komisija je dužna dostaviti Vladi Federacije Bosne i Hercegovine na izbor i imenovanje.

IV

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 913/2015
16. jula 2015. godine
Saraјеvo

Премијер
Фадил Новалић, с. р.

II.

Radi provođenja postupka iz tačke I. ove odluke imenuje se Komisija u sastavu:

1. Amra Đendušić, predsjednik,
2. Darko Pranjić, član,
3. Denijel Pelidija, član,
4. Mario Glinić, član i
5. Mirjana Vučić, član.

III.

Zadužuje se Komisija iz tačke II. ove odluke da nakon okončanog postupka izbora kandidata sačini listu kandidata koji ispunjavaju tražene uslove i zapisnik koji sadrži sve aktivnosti i radnje obavljene od strane Komisije.

Listu kandidata i zapisnik sa kopijom svih prijava kandidata i dostavljenih dokaza, Komisija je dužna dostaviti Vladi Federacije Bosne i Hercegovine na izbor i imenovanje.

IV.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 913/2015
16. jula 2015. godine
Saraјеvo

Премијер
Фадил Новалић, с. р.

FEDERALNO MINISTARSTVO PROMETA I KOMUNIKACIJA

1044

Na temelju članka 47. i članka 110. stavak (1) alineja 2. Zakona o cestama Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 12/10, 16/10-isp i 66/13), federalni ministar prometa i komunikacija donosi

PRAVILNIK O ODRŽAVANJU JAVNIH CESTA

DIO PRVI - TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

(Sadržaj i primjena pravilnika)

- (1) Ovim Pravilnikom se uređuje popis poslova redovitog i izvanrednog održavanja, rokovi za izvođenje tih radova, pravila i tehnički uvjeti za radove, podaci o javnim cestama o kojima se vodi evidencija i način vođenja tih podataka, stalni nadzor nad stanjem javnih cesta, način i uvjeti obavljanja ophodarske službe.
- (2) Ovaj pravilnik se primjenjuje na održavanje autocesta, brzih cesta, magistralnih i regionalnih cesta u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Članak 2.

(Ciljevi održavanja)

Temeljni ciljevi održavanja javnih cesta su:

- a) sprječavanje propadanja cesta,
- b) omogućavanje sigurnog prometa,
- c) smanjenje troškova korisnika dobrim stanjem cesta,
- d) dovođenje ceste u projektirano stanje uzimajući u obzir izmijenjene potrebe prometa,
- e) zaštita ceste od korisnika i trećih osoba, zaštita okoliša od štetnog utjecaja ceste i cestovnog prometa.

Članak 3.

(Standard održavanja cesta)

Standardima redovitog održavanja javnih cesta sukladno Smjernicama za projektiranje, građenje, održavanje i nadzor na cestama Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu Smjernicama), osigurava se neometan i siguran promet na cestama. Primjenom standarda redovitog i izvanrednog

Na osnovu člana 19. stav (2) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), a u vezi s članom 9. Uredbe o vršenju ovlaštenja u privrednim društvima sa učešćem državnog kapitala iz nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 44/15), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 15. sjednici, održanoj 16.07.2015. godine, donosi

ODLUKU

O RASPISIVANJU JAVNOG KONKURSA ZA IZBOR I NOMINIRANJE ZA IMENOVANJE ČLANOVA NAZORNIH ODBORA U PRIVREDNIM DRUŠTVIMA SA UČEŠĆEM DRŽAVNOG KAPITALA U KOJIMA NADLEŽNOSTI FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE VRŠI VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

I.

Pokreće se postupak za izbor i nominiranje za imenovanje članova nadzornih odbora ispred državnog kapitala kojima je mandat istekao ili će isteci do 01.09.2015. godine u privrednim društvima sa učešćem državnog kapitala u kojima nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine vrši Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, i to:

1. JP "Elektroprivreda BiH" d.d. - Sarajevo	6 članova
2. JP "Elektroprivreda HZ HB" d.d. Mostar	6 članova
3. "BH-Gas" d.o.o. Sarajevo	1 član
4. "Operator - Terminali Federacije" d.o.o. Sarajevo	3 člana
5. Energopetrol d.d. Sarajevo	1 član
6. RMU Banovići d.d. Banovići	2 člana
7. ArcelorMittal Zenica d.o.o.	1 član
8. Aluminij d.d. Mostar	3 člana
9. Željezara "Zenica" d.o.o. Zenica	3 člana
10. "KTK Visoko" d.d. Visoko	2 člana
11. Bosnalijek d.d. Sarajevo	1 član
12. Remontni zavod d.d. Travnik	2 člana
13. "Energoinvest Comet" d.d. Sarajevo	3 člana
14. "Unis Tools" d.o.o. Sarajevo	2 člana
15. BNT Tvornica mašina i hidraulike d.d. Novi Travnik	2 člana
16. UNIS Ginex d.d. Goražde	2 člana
17. Pretis d.d. Vogošća	2 člana
18. "Igman" d.d. Konjic	2 člana
19. "BINAS" d.d. Bugojno	2 člana
20. PS Vitezit d.o.o. Vitez	3 člana
21. Tehničko remontni zavod Hadžići d.d. Hadžići	2 člana

održavanja cesta u punom iznosu osigurava se trajno očuvanje građevinske, prometne i gospodarske vrijednosti ceste.

DIO DRUGI – ODRŽAVANJE JAVNIH CESTA

Članak 4.

(Planiranje održavanja javnih cesta)

- (1) Održavanje javnih cesta obavlja se na temelju godišnjeg plana održavanja.
- (2) Godišnji plan održavanja naročito sadrži:
 - a) prikaz zatečenog stanja cesta na početku planskog razdoblja,
 - b) određivanje prioriteta kod održavanja cesta,
 - c) planirana ulaganja u održavanje cesta ovisno o zatečenom stanju cesta, utvrđenom prioritetu i standardu održavanja,
 - d) prikaz stanja cesta na kraju planskog razdoblja obzirom na zatečeno stanje i planirana ulaganja.

Članak 5.

(Prioritet održavanja javnih cesta)

Prioritet kod održavanja cesta određuje se godišnjim planom za svaku cestu ili dionicu ceste ovisno o:

- a) vrsti ceste,
- b) namjeni ceste,
- c) prometnoj funkciji,
- d) intenzitetu i vrsti prometa.

Članak 6.

(Provedba održavanja javnih cesta)

- (1) Održavanje javnih cesta planiraju, organiziraju i provode Upravitelji ceste, definirani člankom 13. Zakona o cestama Federacije Bosne i Hercegovine, osim dijela ceste kojim prolazi tramvajska ili željeznička pruga čije održavanje u cijelom gabaritu provode poduzeća koja obavljaju tramvajski - željeznički promet u skladu sa Zakonom o Željeznicama Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 41/01 i 25/12).
- (2) Za provedbu godišnjeg plana održavanja javnih cesta izrađuje se operativni program radova održavanja javnih cesta.
- (3) Operativni program izrađuje se posebno za održavanje cesta u zimskom periodu na temelju plana rada zimske službe.
- (4) Operativnim programom radova određuju se potrebna financijska sredstva, materijali, količina i vrsta radova i rokovi izvršenja za svaku cestu ili dionicu ceste.

Članak 7.

(Vrste održavanja)

Vrste održavanja javnih cesta su:

- a) redovito održavanje,
- b) izvanredno održavanje.

Članak 8.

(Redovito održavanje)

Redovito održavanje čini skup mjera i radnji koje se obavljaju tijekom većeg dijela ili cijele godine na cestama uključujući i sve objekte i instalacije sa svrhom održavanja prohodnosti i tehničke ispravnosti cesta i sigurnosti prometa na njima.

Članak 9.

(Izvanredno održavanje)

Izvanredno održavanje javnih cesta obuhvaća obimnije radove koji se izvode u cestovnom pojasu, poboljšanja elemenata ceste, stabilnosti i trajnosti ceste i cestovnih objekata i povećanja sigurnosti prometa i izvode se samo na temelju tehničke dokumentacije, bez pribavljanja suglasnosti i druge dokumentacije prema Zakonu o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na razini Federacije Bosne i Hercegovine

("Službene novine Federacije BiH", br. 2/06, 72/07, 32/08, 4/10, 13/10 i 45/10).

Članak 10.

(Tehnička dokumentacija)

- (1) Tehničku dokumentaciju radova izvanrednog održavanja izrađuje subjekt ovlašten za projektiranje cesta.
- (2) Navedeni poslovi mogu se obavljati u okviru Upravitelja ceste ukoliko ima posebna služba za te poslove.

Članak 11.

(Posebni uvjeti)

Način i postupak planiranja, provedbe, nadzora, kontrole i evidencije radova na održavanju javnih cesta, stručna osposobljenost i materijalno-tehnička opremljenost izvođača radova, utvrđuje se u okviru posebnih uvjeta za redovito održavanje javnih cesta.

Članak 12.

(Nadzor i kontrola kvaliteta)

Upravitelji cesta dužni su osigurati stručni nadzor nad izvedbom radova održavanja, obračun i primopredaju radova, evidenciju o izvedenim radovima, te kontrolu kvaliteta izvedenih radova, ugrađenih materijala, uređaja i opreme.

Članak 13.

(Ustupanje radova)

- (1) Upravitelji cesta direktno ne izvode radove održavanja javnih cesta.
- (2) Izuzetno, subjekti iz stavka (1) ovog članka mogu izvoditi navedene radove, ako imaju potrebne kapacitete i ukoliko je to u funkciji racionalnosti, boljeg funkcioniranja sustava i ako je tehnološki i ekonomski opravdano.
- (3) Izvođenje radova održavanja cesta upravitelji javnih cesta ustupaju po postupku i na način utvrđen Zakonom o cestama Federacije Bosne i Hercegovine, te odredbama Zakona o javnim nabavkama ("Službene novine Federacije BiH", broj 42/14).
- (4) Izvođenje radova na održavanju javnih cesta smije se ustupiti samo izvođaču koji je registriran, specijaliziran i opremljen za te poslove, koji raspolaže osposobljenim kadrovima za izvođenje tih radova i mora biti licenciran za tu vrstu poslova.

DIO TREĆI - OPHODNJA I PREGLEDI CESTA I OBJEKATA

Članak 14.

(Ophodarska služba)

- (1) Nadziranje stanja cesta obavlja ophodarska služba odabranog Izvođača sa kojim je zaključen ugovor o održavanju javnih cesta.
- (2) Ophodarska služba obavlja se na:
 - a) autocestama i brzim cestama,
 - b) cestama sa prosječnim godišnjim dnevnom prometom (u daljnjem tekstu: PGDP) većim od 4.000 vozila/dan,
 - c) ostalim cestama prema odluci Upravitelja.
- (3) Ophodarska služba se obavlja po Pravilima i tehničkim uvjetima koje propisuje upravitelj cesta uz suglasnost nadležnog ministarstva.

Članak 15.

(Redoviti pregledi cesta i objekata)

- (1) Radi utvrđivanja stanja cesta i objekata obavljaju se: redovni, sezonski, godišnji, glavni i izvanredni pregledi cesta i objekata.
- (2) Redovni pregled obavlja se na svim cestama na kojima nije organizirana ophodarska služba i to:
 - a) na magistralnim cestama najmanje jedanput tjedno,
 - b) na regionalnim cestama najmanje jedanput u dva tjedna,

- (3) Redoviti pregled objekata obuhvata evidentiranje stanja objekta i eliminiranje manjih oštećenja, koja mogu ugroziti stabilnost i sigurnost objekta.

Članak 16.

(Izvanredno stanje)

U periodu odmrzavanja, jakih kiša ili u drugim slučajevima kad je ugrožena stabilnost ceste i sigurnost prometa (poplave, odroni, klizanje, podlokavanje, vododerine i sl.), redovne preglede treba vršiti sukladno procjeni o ugroženosti cesta i objekata, te sigurnosti prometa na cestama.

Članak 17.

(Sezonski pregledi cesta i objekata)

- (1) Sezonski pregled obavlja se radi utvrđivanja stanja cesta i objekata i njihovog oštećenja.
- (2) Stanje cesta se utvrđuje neposrednim pregledom i korištenjem odgovarajuće mjerne opreme.
- (3) Sezonski pregled obavlja se u pravilu nakon zimskog perioda, a prema potrebi i u jesen.

Članak 18.

(Godišnji pregledi objekata)

- (1) Godišnji pregled objekata obavlja se najmanje jedanput u godinu, a izuzetno jedanput u dvije godine.
- (2) Godišnji pregled objekata utvrđuje se neposrednim pregledom i mjerenjima korištenjem odgovarajuće opreme.
- (3) Tijekom pregleda potrebno je:
 - a) utvrditi sve promjene koje su nastale u periodu od izvršenog zadnjeg pregleda;
 - b) utvrditi stanje objekta i pojedinih sklopova, i usporediti sa stanjem sa zadnjeg pregleda;
 - c) izvršiti mjerenja eventualno nastalih većih deformacija na konstrukciji;
 - d) na prvom pregledu izvršiti nivelmanski snimak repera, a rezultate unijeti u reperski zapisnik;
 - e) predložiti mjere za održavanje.
- (4) Nakon godišnjeg pregleda obvezno se sačinjava zapisnik o pregledu. Upisuju se opći podaci, stanje objekta i opreme. Može se upotrijebiti tipski zapisnik. U zaključku zapisnika potrebno je predložiti mjere za otklanjanje utvrđenih nedostataka i osiguranja trajnosti objekta.

Članak 19.

(Glavni pregled objekata)

- (1) Glavni pregled obavlja se svake šeste godine i po isteku garantnog roka.
- (2) Ukoliko se glavni pregled podudara sa godišnjim pregledom neće se obavljati godišnji pregled, a glavni pregled obavljen u tom periodu u potpunosti zamjenjuje godišnji pregled.
- (3) Ciljevi i obim glavnog pregleda su isti kao i pri godišnjem pregledu, s tim da se kod glavnog pregleda vrši i pregled teško dostupnih i prekrivenih mjesta (donja strana konstrukcije mosta, stupovi, ležišta i sl.). U tu svrhu potrebno je upotrijebiti odgovarajuća sredstva za siguran pristup do tih mjesta.
- (4) Kod svakog glavnog pregleda potrebno je izvršiti nivelmansko snimanje repera, a rezultate unijeti u obrazac.
- (5) Glavni pregled obavljaju ovlaštena stručna lica Upravitelja, a mogu se angažirati i stručna lica specijaliziranih stručnih organizacija i ustanova.
- (6) Glavni pregled je detaljan pregled svih dijelova objekta, uz potrebna mjerenja i ispitivanja.
- (7) Uredaji i oprema koji se koriste za glavni pregled moraju omogućiti pregled svih dijelova objekta, a ispitivanja je potrebno provesti sa najmanje fizičkih oštećenja.

Članak 20.

(Detaljni pregled)

- (1) Po izvršenom Glavnom pregledu objekata, ovisno od stanja objekta, značaja i investicijske vrijednosti objekta, ako postoji sumnja na sigurnost, kvaliteta i nosivost objekta, ako se povećava opterećenje objekta ili se očekuju izvanredni tereti, ako su godišnji ili glavni pregledi odredili potrebu za rekonstrukcijom objekta ili ako postoje sudski sporovi ili slični slučajevi, Upravitelj će procijeniti potrebu i naručiti izradu detaljnog pregleda objekta.
- (2) Detaljni pregled objekta obuhvaća:
 - a) izradu katastra oštećenja na objektu,
 - b) definiranje i analizu utjecaja agresivnih elemenata koji su prisutni na lokalitetu i doprinose koroziji materijala,
 - c) fizikalno-kemijska i mehanička ispitivanja armature, betona, čelika, asfalta, hidroizolacije i ostalih materijala koji pripadaju objektu, ispitivanje i definiranje stupnja korozije tih materijala,
 - d) statičko i dinamičko ispitivanje objekta,
 - e) preciznu procjenu stanja i trajnosti konstruktivnih elemenata objekta,
 - f) preciznu procjenu isplativosti rušenja i izgradnje novog objekta u odnosu na sanaciju postojećeg,
 - g) ostalo prema projektnom zadatku.

Članak 21.

(Izvanredni pregledi cesta i objekata)

Izvanredni pregled dijela ceste ili objekta obavlja se:

- a) nakon izvanrednih događaja (elementarne nepogode, teže nezgode i oštećenja, eksplozije, slijeganja i klizanja),
- b) prije i nakon prolaza izvanrednih tereta, ukoliko je to predviđeno izdanom dozvolom,
- c) pri kraju isteka garantnog roka novoj cesti ili objektu na cesti

DIO ČETVRTI - REDOVITO ODRŽAVANJE JAVNIH CESTA

Članak 22.

(Vrste radova redovitog održavanja javnih cesta)

Redovito održavanje javnih cesta obuhvaća slijedeće radove:

- a) popravci kolnika (osim dijela u kojem je smještena tramvajska ili željeznička pruga), trupa ceste, potpornih i obložnih zidova,
- b) uklanjanje odronjenog materijala i čišćenje kolnika i objekata za odvodnju,
- c) održavanje bankina (planiranje i poravnavanje), bermi i kosina usjeka, nasipa i zasjeka,
- d) održavanje objekata na cestama, opreme i instalacija sustava naplate cestarina i inteligentnog transportnog sustava za upravljanje i vođenje prometa,
- e) održavanje rasvjete, semafora i drugih instalacija i elektroopreme, koji su izgrađeni u funkciji sigurnosti prometa na cesti,
- f) izrada i postavljanje horizontalne i vertikalne signalizacije, svjetlosno sigurnosnih uredaja, zamjena, popravka i uklanjanje oštećene i nepotrebne prometne signalizacije i opreme ceste,
- g) košenje trave i održavanje zelenih površina i zasada u cestovnom pojasu,
- h) održavanje potrebne preglednosti cesta i oznaka u cestovnom pojasu,
- i) čišćenje snijega i leda sa kolnika i posipanje kolnika s ciljem sprječavanja poledice i osiguranja prohodnosti cesta u zimskim uvjetima,

- j) manji zahvati na obnavljanju, zamjeni i ojačanju dotrajalih kolnika,
- k) manji zahvati na ojačanju i zamjeni propusta, potpornih i obložnih zidova i zaštita čeličnih konstrukcija od korozije,
- l) manji zahvati na ugrađivanju rubnjaka i izradi pješačkih staza,
- m) manji zahvati na saniranju klizišta i odrona,
- n) vođenje podataka o javnim cestama,
- o) obavljanje i drugih poslova kojima se osigurava stalan, nesmetan i siguran promet na cestama,
- p) obnovu i ličenje kilometarskih oznaka, stupova prometnih znakova i nosača rasvjetnih tijela,
- q) uređenje i popravke sustava za odvodnju (jaraka, rigola, drenaža i drugo),
- r) mjestimični popravci betonskih pasica,
- s) popravci lokalnih oštećenja kolnika (udarnih rupa, pojedinačnih i mrežastih pukotina, uzdužnih i poprečnih denivelacija, omekšanog asfaltnog zastora, oštećenih rubova i razdjelnica betonskog kolnika),
- t) održavanje oznaka referentnog sustava označavanja cesta,
- u) radovi na održavanju cestovnih objekata, te uklanjanje manjih oštećenja, koja mogu ugroziti stabilnost i sigurnost objekta.

Članak 23.

(Održavanje kolnika)

Redovito održavanje kolnika i prometnih površina izvan kolnika koje čine cestu, podrazumijeva sve radove na čišćenju površina i otklanjanju oštećenja tih dijelova cesta sukladno Smjernicama.

Članak 24.

(Čišćenje kolnika)

- (1) Čišćenje kolnika podrazumijeva uklanjanje materijala osulina, odrona, pojedinačnog kamenja, masnih mrlja, blata, smeća i drugih materijala i predmeta koji ugrožavaju sigurnost prometa.
- (2) Poslovi čišćenja kolnika navedeni u stavku (1) ovog članka se obavljaju kontinuirano ili najkasnije osam sati po saznanju.
- (3) Čišćenje prometnih površina izvan kolnika (parkirališta, odmorišta i sl.) podrazumijeva uklanjanje predmeta i materijala s tih površina, te čišćenje objekata i naprava na njima (sanitarije, korpe za otpatke i dr.), kojima upravlja, odnosno gospodari Upravitelj.

Članak 25.

(Popravci kolnika)

- (1) Radovi popravke kolnika obuhvaćaju ručno saniranje manjih pojedinačnih oštećenja u proljeće i saniranje većih oštećenja u zimskom periodu.
- (2) Saniranje kolnika na dužinama do 300 m l se u ljetnom periodu izvodi strojno na čitavoj ili djelomičnoj širini kolnika.
- (3) Popravci udarnih rupa, oštećenja i drugih izrazito opasnih mjesta na kolniku obavljaju se sa uporabom materijala koji odgovaraju postojećem kolniku.
- (4) Ako popravak kolnika zbog vremenskih prilika nije moguće izvršiti kvalitetan način, kolnik se mora privremeno popraviti do stjecanja uvjeta za izvođenje takve vrste radova. Pri takvim privremenim popravcima mogu se koristiti i drugi primjereni materijali.
- (5) Udarne rupe na autocestama i brzim cestama zatvaraju se odmah, na magistralnim i regionalnim cestama u pravilu odmah, a najkasnije 48 sati po saznanju.

- (6) Popravcima kolnika potrebno je postići odgovarajuću ravnost.
- (7) Rubovi popravljenih mjesta moraju biti paralelni i okomiti u odnosu na osovinu ceste.
- (8) Popravci asfaltnih površina koji zahtijevaju više radnih faza moraju biti završeni u cijelosti tijekom radnog dana, te se smiju prekidati u pojedinim fazama samo ako to zahtijeva tehnološki postupak.
- (9) Oštećene asfaltno površine, na čiju površinu izlazi bitumen, potrebno je posipati sa odgovarajućim kamenim materijalom.
- (10) Uzdužne i poprečne pukotine na svim vrstama kolnika treba ispuniti sa odgovarajućom masom.
- (11) Oštećene rubne trake i rubnjake potrebno je popraviti odnosno zamijeniti, a spojnice zatvoriti.
- (12) Ako redovno održavanje na dijelu ceste sa intenzivnim prometom ometa odvijanje prometa, radovi se moraju obaviti u vremenu manjeg intenziteta prometa.

Članak 26.

(Prokopi cesta)

- (1) Prokop na cesti radi polaganja instalacija i vodova može se izvršiti samo na temelju odobrenja Upravitelja i mora se izvršiti tako da je oštećenje trupa ceste i kolničke konstrukcije što manje.
- (2) Gdje god je to moguće umjesto prokopavanja kolničke konstrukcije treba vršiti bušenje.
- (3) Popravak ceste na mjestu prokopa mora se izvršiti sukladno posebnim uvjetima iz odobrenja Upravitelja na način da se izbjegne naknadno slijeganje na mjestu prekopa, a kolnička konstrukcija mora biti izvedena od materijala koji odgovara zatečenom kolniku ceste.
- (4) Radovi na prokopu ceste moraju biti obilježeni odgovarajućom signalizacijom i opremom.
- (5) Potpunu sanaciju prekopa potrebno je izvršiti odmah po prestanku razloga zbog kojih je izveden prokop i ukloniti svu privremenu signalizaciju.

Članak 27.

(Održavanje bankina)

- (1) Održavanjem bankina potrebno je osigurati da kota bankina bude u visini kolnika ili najviše tri cm ispod ili iznad te visine, te sa odgovarajućim poprečnim nagibom koji omogućava otjecanje vode s kolnika.
- (2) Bankina na višoj strani kolnika mora imati poprečni nagib na vanjsku stranu, ne manji od 4%.
- (3) Kod bankine na nižoj strani kolnika nagib mora biti kao i poprečni nagib kolnika, ali ne manji od 4%.
- (4) Bankina mora biti poravnata i odgovarajuće zbijena.

Članak 28.

(Održavanje usjeka, zasjeka i nasipa)

- (1) Kosine nasipa i usjeka održavaju se tako da se osigura propisani nagib i oblik.
- (2) Nestabilno kamenje i manji odroni zemlje koji pokazuju tendenciju odvajanja ili klizanja, moraju se skidati sa kosina usjeka i zasjeka kad se pojava uoči.
- (3) Oštećene žičane mreže i druge naprave za sprječavanje padanja kamenja i odrona na kolnik ceste treba popraviti najkasnije u roku od 30 dana po uočavanju oštećenja.

Članak 29.

(Održavanje objekata za odvodnju)

- (1) Čišćenje, a po potrebi i produbljivanje cestovnih i odvodnih jaraka na propisani profil i uzdužni pad, obavlja se tako da se omogući nesmetana odvodnja sa cestovnog zemljišta.
- (2) Čišćenje rigola, propusta, taložnica, separatora i sličnih građevina obavlja se stalno, tako da se osigura neometana odvodnja.

- (3) Sprječavanje pritjecanja vode na kolnik sa strane (sa pristupnih cesta, dvorišta itd.), te sprječavanje stvaranja vododerina na kolniku i bankinama treba izvršiti odmah a najkasnije 15 dana po saznanju.
- (4) Održavanje slobodnog profila propusta uklanjanjem nanosa, raslinja, granja i sl. treba obavljati stalno.
- (5) Popravlak podlokanog temelja, odnosno ležišta propusta treba obaviti odmah po uočavanju.
- (6) Popravlak i obnova oblozih ploča dna jarka i površine ispred ulaza i izlaza propusta obavlja se tijekom redovnog održavanja.
- (7) Filtre i drenažne cijevi treba kontrolirati najmanje dva puta na godinu i to u proljeće i jesen, te za vrijeme otapanja snijega i neposredno poslije jakih kiša.
- (8) Dotrajale filtre i drenažne cijevi potrebno je obnoviti tijekom redovnog održavanja.
- (9) Uništeni ili otuđeni poklopac revizionog okna ili slivničke rešetke na cesti dužan je da zamijeni vlasnik instalacije, a upravitelj ceste i drugi nadležni organi po uočavanju nedostatka dužni su obilježiti mjesto odgovarajućom prometnom signalizacijom i obavijestiti vlasnika instalacije, da isti odmah osigura ili izvrši zamjenu.

Članak 30.

(Ograde i smjerokazni stupići)

- (1) Oštećene ograde (zaštitne, žičane, pješačke i dr.) potrebno je popraviti najkasnije u roku od deset dana po uočenoj oštećenju.
- (2) Uništene ograde i smjerokazne stupiće treba zamijeniti odmah, a najkasnije u roku od sedam dana po saznanju.
- (3) Ograde i smjerokazne stupiće treba čistiti i ispravljati stalno, a osobito poslije zimskog perioda.
- (4) Zaštitne i druge ograde treba ličiti prema potrebi.

Članak 31.

(Kolobrani i granično kamenje)

- Kolobrane i granično kamenje treba čistiti, ličiti a po potrebi zamijeniti.

Članak 32.

(Vertikalna prometna signalizacija)

- (1) Prometne znakove treba održavati čistim, a nagnute i porušene znakove treba ispravljati odmah.
- (2) Uništeni prometni znakovi opasnosti i zabrane na cesti moraju se zamijeniti odmah, a ostali u roku od 10 dana.
- (3) Zamjena i obnova dotrajalih znakova, obavlja se prema potrebi.

Članak 33.

(Oznake na kolniku)

- (1) Na svim javnim cestama sa suvremenim kolnikom za promet u oba smjera, gdje to dozvoljava širina kolnika, prometne trake moraju biti razgraničene središnjom crtom, a magistralne ceste obilježene i rubnim crtama.
- (2) Oznake na kolniku (horizontalnu signalizaciju) treba obnavljati sukladno tehničkim standardima i Smjericama uvažavajući kriterije vidljivost, refleksija i funkcionalnost u slijedećim rokovima:
 - a) središnje oznake na autocestama i brzim cestama, te magistralnim cestama sa preko 4000 PGDS, po potrebi, najkasnije do 15. lipnja tekuće godine a obvezno pred početak zimske službe, a rubne jednom godišnje.
 - b) središnje oznake, za sve ostale ceste, tijekom redovnog održavanja, a najkasnije do početka rada zimske službe a rubne na magistralnim cestama do 4000 PGDP jednom u dvije godine.

- (3) Na dijelovima ceste na kojima se u tijeku godine obavi obnova kolnika oznake na kolniku moraju se izvući odmah nakon obnove.
- (4) U boju za horizontalnu signalizaciju dodaju se reflektirajući materijali (perle).

Članak 34.

(Privremena prometna signalizacija)

- Prometni znakovi i ostala privremena oprema na cesti, koja je bila postavljena pri određenim aktivnostima na javnoj cesti, mora se ukloniti odmah po prestanku razloga zbog kojih je i bila postavljena.

Članak 35.

(Svjetlosna prometna signalizacija)

- (1) Svjetlosnu prometnu signalizaciju treba popraviti odmah, uništenu zamijeniti u najkraćem mogućem roku, a programe rada usklađivati sa prometnim potrebama.
- (2) Čišćenje i pranje rasvjetnih tijela, te ličenje stupova i nosača semaforskih uređaja obavlja se prema potrebi.

Članak 36.

(Dinamička prometna signalizacija)

- Dinamičku prometnu signalizaciju treba popraviti u roku od 30 dana, a do njene obnove postaviti odgovarajuću statičku prometnu signalizaciju.

Članak 37.

(Ogledala)

- Prometna ogledala se moraju čistiti stalno, a razbijena i dotrajala zamijeniti odmah, a najkasnije u roku od 15 dana.

Članak 38.

(Rasvjeta)

- (1) Rasvjeta izgrađena na cesti u funkciji prometa u tunelima održava se redovito, a uništeni dijelovi sustava zamjenjuju se odmah.
- (2) Ličenje nosača rasvjetnih tijela obavlja se prema potrebi.

Članak 39.

(Instalacije, uređaji i oprema)

- Instalacije, uređaji i oprema (telekomunikacije, naplata cestarine, kontrola, nadzor i upravljanje prometom, protupožarna i druga zaštita, uređaji za kontrolu osovinskog opterećenja, brojači prometa, senzori i dr.), održavaju se redovito, a uništeni dijelovi sustava zamjenjuju se odmah a najkasnije u roku od sedam dana po saznanju.

Članak 40.

(Košenje trave i održavanje zelenila)

- (1) Na bankinama i razdjelnom pojasu cesta, košenje trave obavlja se po potrebi, a najmanje dva puta godišnje (do kraja mjeseca svibnja, odnosno mjeseca rujna).
- (2) Na bankinama i razdjelnom pojasu cesta na kojima su postavljeni smjerokazni stupići, kilometarske oznake i odbojne ograde, trava i korov ne smiju prelaziti visinu od 25 cm, odnosno ne smije zaklanjati oznake na opremi ceste.
- (3) Košenje trave na kosinama nasipa, usjeka i cestovnim i odvodnim jarcima iza odbojne ograde i na ostalom zemljištu (uz odmorišta, cestovne objekte i dr.) obavlja se najmanje jedanput godišnje.
- (4) Živicu, grmlje i krošnje drveća koje se nalaze na cestovnom pojasu treba održavati sukladno hortikulturnoj tehnologiji tako da ne zaklanjaju prometnu signalizaciju, ne umanjuju preglednost ceste, ne ulaze u gabarit ceste, odnosno da svojim položajem i stanjem ne ugrožavaju sigurnost prometa.

Članak 41.

(Redovito održavanje objekata: mostova, vijadukata, nadvožnjaka, podvožnjaka, nathodnika, pothodnika, propusta, tunela, galerija, potpornih zidova i sl.)

U redovito održavanje objekata spadaju posebno:

a) Čišćenje:

- 1) pranje konstrukcije, rubnih vijenaca i ograda nakon zimske sezone, te ispiranje soli sa izloženih površina, uklanjanje posipanog materijala sa kolničkih i drugih površina,
- 2) prometnih, pješačkih i ostalih gornjih ploha objekata,
- 3) rigola, dilatacija, slivnika i odvodnih cijevi, ležajnih klupa,
- 4) ostalih pristupačnih dijelova objekta,
- 5) neposrednog prostora ispod i uz objekt,
- 6) barbakana, drenažnih sustava tunela i galerija, te pozadinskih drenaža zidova,
- 7) korita vodotoka od granja i ostalog materijala koji ugrožava objekt.

b) Popravak:

- 1) oštećenja na kolniku, pješačkim stazama i ostalim površinama,
- 2) oštećenja ograde, odbojnika, rubnjaka,
- 3) pojedinačnih oštećenja na betonskim, čeličnim, drvenim ili drugim dijelovima mosta,
- 4) početnih ili uznapredovanih oštećenja antikorozivne zaštite,
- 5) ostalih manjih oštećenja na pristupačnim dijelovima mosta,
- 6) prijelaza sa objekta na nasip,
- 7) kegle nasipa odnosno obloga kegle i krila,
- 8) manjih oštećenja korita vodotoka,
- 9) podlokanih mjesta stupova i upornjaka,
- 10) nanošenje sanacionih i reparativnih maltera i premaza,
- 11) zamjena hidroizolacije,
- 12) zamjena dilatacija.

Članak 42.

(Održavanje tunela)

- (1) Kamen, zemlju i drugi materijal iznad portala tunela ili iznad portalnog potpornog zida, koji bi mogao pasti na kolnik, potrebno je stalno uklanjati.
- (2) Hidroizolaciju tunelske obloge - potrebno je redovito kontrolirati, te na mjestima curenja vode izvršiti kaptazu i popravak.
- (3) Ledene sige na svodu tunelske obloge moraju se odmah ukloniti.
- (4) U tunelu potrebno je ličiti tunelsku oblogu do visine najmanje 2,5 m od kolnika sukladno funkciji i Smjernicama.

Članak 43.

(Održavanje zidova)

- (1) Na potpornim i obložnim zidovima treba kontrolirati funkcioniranje drenaže, filtra rigola i odvodnih kanala te iste održavati i čistiti.
- (2) Oštećene dijelove zidova treba popraviti uz izvedbu kvalitetnog spoja.
- (3) Čišćenje dilatacija i fuga, punjenje pukotina i fuga te nadomještanje pomjerenog kamena na potpornim i obložnim zidovima treba obaviti prema potrebi, a najmanje jedanput godišnje.
- (4) Srušene, oštećene i deformirane dijelove suhozida ili gabiona treba popraviti sa odgovarajućim materijalom.

- (5) Oštećenja koja direktno ugrožavaju sigurnost prometa i koja nije moguće odmah sanirati, označavaju se odgovarajućom prometnom signalizacijom.

DIO PETI - ZIMSKA SLUŽBA

Članak 44.

(Održavanje javnih cesta i objekata u zimskim uvjetima)

- (1) Pod održavanjem cesta u zimskim uvjetima (u daljnjem tekstu: zimska služba), podrazumijevaju se radovi neophodni za održavanje prohodnosti cesta i sigurnog odvijanja prometa.
- (2) Da je prohodnost cesta osigurana podrazumijeva se ako visina snijega na kolniku ne prelazi 10 cm na autocestama, brzim cestama i magistralnim cestama, a na regionalnim cestama do 15 cm, i ukoliko je promet moguć vozilima koja su opremljena zimskom opremom.
- (3) Iznimno, zimska služba nije dužna osigurati prohodnost na cesti kad se proglasi nastupanje elementarne nepogode (ako je izrazito visok snijeg praćen olujnim vjetrovom, kod pojave velikih sniježnih zapuha te pojave ledene kiše na većem području).
- (4) Upravitelji cesta planiraju, organiziraju i provode zimsku službu putem izvođača osposobljenih i opremljenih za zimsko održavanje cesta.

Članak 45.

(Operativni program)

- (1) Radi provedbe zimske službe Upravitelji cesta izrađuju operativni program radova održavanja cesta u zimskom periodu (u daljnjem tekstu: operativni program).
- (2) Operativni program mora biti u skladu sa godišnjim planom održavanja i obuhvata cijeli zimski period od 15. studenog tekuće godine do 15. ožujka naredne godine.
- (3) Operativni program sadrži naročito:
 - a) mjesta pripravnosti zimske službe,
 - b) prioritete održavanja,
 - c) potrebit broj ljudstva, mehanizacije i materijala za čišćenje snijega i posipanje kolnika i njihovo razmještanje po mjestima pripravnosti, dinamiku provođenja pojedinih aktivnosti,
 - d) nadzor i kontrolu provođenja zimske službe,
 - e) uvjete kada se zbog sigurnosti prometa isti ograničava ili zabranjuje za sustav veza, procjenu troškova zimske službe,
 - f) informiranje o stanju i prohodnosti cesta.

Članak 46.

(Radovi u zimskoj službi)

Radovi održavanja u zimskim uvjetima su:

- a) pripremni radovi prije nastupanja zimskih uvjeta,
- b) organiziranje mjesta pripravnosti i njihovo označavanje,
- c) zaštitne mjere protiv stvaranja poledice, sniježnih nanosa, smetova i lavina,
- d) čišćenje snijega sa kolnika i prometne signalizacije,
- e) obilježavanje ruba kolnika,
- f) osiguranje odvodnje sa kolnika,
- g) uklanjanje vozila sa kolnika ceste (oštećena vozila, vozila u kvaru i zastala vozila koja ometaju promet),
- h) postavljanje posebne prometne signalizacije u slučajevima posebnog režima prometa ili zatvaranja dijela ceste,
- i) informiranje javnosti o stanju i prohodnosti cesta.

Članak 47.

(Pripravnost zimske službe)

- (1) Zimska služba djeluje uvođenjem stupnja pripravnosti ovisno o očekivanim vremenskim uvjetima i geografsko-klimatskim karakteristikama područja.
- (2) Prvi stupanj pripravnosti, uvodi se sa početkom rada zimske službe, a prema operativnom programu.
- (3) Od 15. studenog do 15. ožujka uvodi se stalno dežurstvo u mjestima pripravnosti, uspostavlja se stalna veza sukladno programu rada, te osigurava potreban broj ljudstva i mehanizacije radi intervencije u slučaju potrebe (ophodarska služba i kamioni sa ralicom i posipačem, posebno na važnijim cestama i cestama u brdskim i planinskim predjelima).
- (4) Drugi stupanj pripravnosti podrazumijeva uključivanje u rad svih planiranih vozila sa opremom za čišćenje snijega i sprječavanje poledice, pomoćni radnici, kao i sredstva za utovar posipnog materijala, a uvodi se kad to vremenski uvjeti zahtijevaju (slabije snježne padaline i pojava poledice).
- (5) Okvirno vremensko trajanje angažiranja je 90 dana, ili više ako to zahtijevaju vremenski uvjeti tijekom zimskog perioda.
- (6) Radovi na čišćenju snijega i sprječavanju poledice vrše se:
 - a) na punom profilu autoceste,
 - b) na dionicama magistralnih i regionalnih cesta I i II prioriteta,
 - c) na drugim dionicama ceste prema operativnom planu rada zimske službe.
- (7) Treći stupanj pripravnosti zimske službe uvodi se kad se očekuje dugotrajnije padanje snijega koje zahtijeva posebne radove uklanjanja snijega sa kolnika, kada se pored vozila sa ralicom i posipačem i sredstava za miješanje i utovar posipnog materijala, uključuju i jači utovarivači, grejderi i freze za odgrtanje i odbacivanje snijega sa kolnika.
- (8) Okvirno vremensko trajanje angažiranja je 60 dana, ili više ako to zahtijevaju vremenski uvjeti tijekom zimskog perioda.
- (9) Četvrti stupanj pripravnosti uvodi se kad snježne padaline, uz jak vjetar, imaju karakter elementarne nepogode i kad planirani broj ljudi i mehanizacije, nisu dovoljni za uklanjanje snijega i kada se uz suglasnost Upravitelja uvode i dodatna sredstva rada i radna snaga.
- (10) Kod uvođenja četvrtog stupnja pripravnosti, Federalno ministarstvo prometa i komunikacija može odobriti privremenu zabranu prometa za pojedine kategorije vozila ili za sav promet, radi sigurnosti učesnika u prometu.

Članak 48.

(Prohodnost cesta po prioritetima)

- (1) Na cestama, koje su operativnim programom zimske službe svrstane u I prioritet, radovi na osiguranju prohodnosti se moraju izvoditi permanentno u cilju osiguranja stalne prohodnosti i dovršiti u roku od pet sati u nizinskom odnosno osam sati u planinskom području, računajući od trenutka prestanka padalina.
- (2) Na cestama II prioriteta u vrijeme snježnih padalina i pojave ledene kiše ne smije doći do zastoja u odvijanju prometa duže od šest sati u tijeku dana.
- (3) Operativnim programom zimske službe mogu se pojedine ceste ili dijelovi cesta predvidjeti u III prioritet. Na cestama ovog prioriteta obvezno je stvaranja uvjeta za sigurno odvijanje prometa najduže 72 sata po prestanku padalina.

Članak 49.

(Rok za izradu operativnog programa)

- (1) Upravitelji autoceste, brze ceste i magistralnih cesta dužni su Operativni program rada zimske službe dostaviti Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija najkasnije do 15. listopada tekuće godine.
- (2) Upravitelji koji upravljaju regionalnim cestama dužni su u istom roku Operativni program rada zimske službe dostaviti nadležnom Kantonalnom ministarstvu za poslove prometa i komunikacija.

DIO ŠESTI - IZVANREDNO ODRŽAVANJE JAVNIH CESTA I OBJEKATA

Članak 50.

(Izvanredno održavanje javnih cesta)

Izvanredno održavanje cesta obuhvaća:

- a) obnavljanje i zamjenu kolničkog zastora,
- b) ojačanje kolnika u svrhu obnove i povećanja nosivosti i kvaliteta vožnje,
- c) mjestimične popravke kolničke konstrukcije ceste, u svrhu zaštite i povećanja nosivosti ceste,
- d) poboljšanje sustava odvodnje ceste,
- e) zamjenu, ugrađivanje nove i poboljšanje vertikalne prometne signalizacije i opreme ceste (kilometarski i smjerokazni stupići, zaštitne ograde i slično) na većim dijelovima ceste,
- f) saniranje odrona i manjih klizišta,
- g) ublažavanje nagiba kosina i ostali radovi na zaštiti kosina od erozije,
- h) sanacija potpornih i obložnih zidova,
- i) zaštitu ceste od podlokavanja,
- j) radove na uređenju zelenila u svrhu zaštite ceste, ukrašavanja okoliša i zaštite od snježnih nanosa,
- k) pojedinačne korekcije geometrijskih elemenata ceste (ublažavanje oštih krivina, uređenje poprečnih nagiba, stajališta uz cestu i drugo) sa svrhom poboljšanja sigurnosti prometa,
- l) uređenje raskrižja u istoj razini (oblikovanje, preglednost, ugradnja nove signalizacije i opreme) bez većih konstruktivnih zahvata,
- m) poboljšanje uvjeta prometa uređenjem stajališta, odmorišta, pješačkih staza, prijelaza u naseljima, prijelaza preko željezničke pruge u nivou,
- n) obnovu i postavljanje instalacija, opreme i uređaja ceste.

Članak 51.

(Izvanredno održavanje objekata)

Izvanredno održavanje objekata obuhvaća:

- a) zamjenu kolnika,
- b) zamjenu hidroizolacije,
- c) popravak ili zamjenu konstrukcije, stupova i temelja,
- d) popravak ili zamjenu sustava za odvodnju,
- e) popravak ili zamjenu ležaja,
- f) popravak ili zamjenu prelaznih naprava,
- g) uređenje prijelaza na nasip,
- h) zaštitu stupova i temelja od podlokavanja,
- i) cjelovitu antikorozivnu zaštitu,
- j) sanaciju i zaštitu betonskih površina,
- k) zamjenu i obnovu propusta i mostova do 10 m raspona,
- l) sanaciju tunelske obloge,
- m) obnovu dotrajale rasvjete u tunelu,
- n) sanaciju i obnovu zidova.

DIO SEDMI - KVALITETA OBAVLJANJA RADOVA NA ODRŽAVANJU JAVNIH CESTA I OBJEKATA**Članak 52.**

(Kvaliteta i rokovi)

- (1) Radovi na održavanju cesta obavljaju se primjenom suvremene tehnologije i mehanizacije, a u vrijeme kada su za takve radove najpovoljniji vremenski uvjeti.
- (2) Iznimno od odredbe stavka (1) ovog članka, radove koji se izvode radi otklanjanja nedostataka na cesti i objektima, koji neposredno ugrožavaju sigurnost prometa treba obaviti odmah, odnosno u najkraćem vremenu.
- (3) Za održavanje cesta i objekata upotrebljavaju se materijali koji odgovaraju zahtjevima propisanim standardima, Smjernicama, odgovarajućim pravilnicima i tehničkim uvjetima za radove na cestama.
- (4) Kvaliteta upotrijebljenih materijala i izvedenih odgovarajućih radova dokazuje se sukladno mjerama koje izdaje nadležni organ koji o tome vodi službenu evidenciju.
- (5) Rokovi za izvođenje radova održavanja cesta, ukoliko nisu određeni ovim Pravilnikom, utvrđuju se godišnjim planom održavanja sukladno prioritetu cesta.

Članak 53.

(Godišnji plan održavanja)

- (1) Upravitelji autoceste, brze ceste i magistralnih cesta dužni su godišnji Plan održavanja cesta dostaviti Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija najkasnije do 01. prosinca tekuće godine.
- (2) Upravitelji koji upravljaju regionalnim cestama dužni su u istom roku godišnji Plan održavanja cesta dostaviti nadležnom kantonalnom ministarstvu za poslove prometa i komunikacija.

DIO OSMI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Članak 54.**

(Prestanak važenja)

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o održavanju javnih cesta ("Službene novine Federacije BiH", broj 69/10).

Članak 55.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 08-02-2-805-3/15

Srpnja 2015. godine

Mostar

Ministar

Denis Lasić, v. r.

Na osnovu člana 47. i člana 110. stav (1) alineja 2. Zakona o putevima Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 12/10, 16/10-isp i 66/13), federalni ministar prometa i komunikacija donosi

ПРАВИЛНИК**О ОДРЖАВАЊУ ЈАВНИХ ПУТЕВА****ДИО ПРВИ - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ****Члан 1.**

(Садржај и примјена правилника)

- (1) Овим Правилником се уређује попис послова редовног и ванредног одржавања, рокови за извођење тих радова, правила и технички услови за радове, подаци о јавним путевима о којима се води евиденција и начин вођења тих података, стални надзор над стањем јавних путева, начин и услови обављања опходарске службе.

- (2) Овај правилник се примјењује на одржавање аутопутева, брзих путева, магистралних и регионалних путева у Федерацији Босне и Херцеговине.

Чланак 2.

(Циљеви одржавања)

Основни циљеви одржавања јавних путева су:

- а) спречавање пропадања путева,
- б) омогућавање сигурног саобраћаја,
- ц) смањење трошкова корисника добрим стањем путева, довођење пута у пројектирано стање узимајући у обзир измијењене потребе саобраћаја,
- д) заштита путева од корисника и трећих особа, заштита околиша од штетног утјецаја путева и путног саобраћаја.

Члан 3.

(Стандард одржавања путева)

Стандардима редовног одржавања јавних путева у складу са Смјерницама за пројектовање, грађење, одржавање и надзор на путевима Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Смјерницама), осигурава се неометан и сигуран саобраћај на путевима. Примјеном стандарда редовног и ванредног одржавања путева у пуном износу осигурава се трајно очување грађевинске, саобраћајне и привредне вриједности пута.

ДИО ДРУГИ - ОДРЖАВАЊЕ ЈАВНИХ ПУТЕВА**Члан 4.**

(Планирање одржавања јавних путева)

- (1) Одржавање јавних путева обавља се на основу годишњег плана одржавања.
- (2) Годишњи план одржавања нарочито садржи:
 - а) приказ затеченог стања путева на почетку планског раздобља,
 - б) одређивање приоритета код одржавања путева,
 - ц) планирана улагања у одржавање путева зависно о затеченом стању путева, утврђеном приоритету и стандарду одржавања,
 - д) приказ стања путева на крају планског раздобља обзиром на затечено стање и планирана улагања.

Члан 5.

(Приоритет одржавања јавних цеста)

Приоритет код одржавања путева одређује се годишњим планом за сваки пут или дионицу пута зависно о:

- а) врсти пута,
- б) намјени пута,
- ц) саобраћајној функцији,
- д) интензитету и врсти промета.

Члан 6.

(Провођење одржавања јавних цеста)

- (1) Одржавање јавних путева планирају, организују и проводе Управитељи путева, дефинисани чланом 13. Закона о путевима Федерације Босне и Херцеговине, осим дијела пута којим пролази трамвајска или жељезничка пруга чије одржавање у цијелом габариту проводе предузећа која обављају трамвајски - жељезнички саобраћај у складу са Законом о Жељезницама Федерације Босне и Херцеговине ("Служbene новине Федерације БиХ", бр. 41/01 и 25/12).
- (2) За провођење годишњег плана одржавања јавних путева израђује се оперативни програм радова одржавања јавних путева.
- (3) Оперативни програм израђује се посебно за одржавање путева у зимском периоду на основу плана рада зимске службе.

- (4) Оперативним програмом радова одређују се потребна финансијска средства, материјали, количина и врста радова и рокови извршења за сваки пут или дионицу пута.

Члан 7.

(Врсте одржавања)

Врсте одржавања јавних путева су:

- а) редовно одржавање,
- б) ванредно одржавање.

Члан 8.

(Редовно одржавање)

Редовно одржавање чини скуп мјера и радњи које се обављају током већег дијела или цијеле године на путевима укључујући и све објекте и инсталације са сврхом одржавања проходности и техничке исправности путева и сигурности саобраћаја на њима.

Члан 9.

(Ванредно одржавање)

Ванредно одржавање јавних путева обухваћа обимније радове који се изводе у путном појасу, побољшања елемената пута, стабилности и трајности путева и путних објеката и повећања сигурности саобраћаја и изводе се само на основу техничке документације, без прибављања сагласности и друге документације према Закону о просторном планирању и кориштењу земљишта на разини Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 2/06, 72/07, 32/08, 4/10, 13/10 и 45/10).

Члан 10.

(Техничка документација)

- (1) Техничку документација радова ванредног одржавања израђује субјект овлаштен за пројектовање цеста.
- (2) Наведени послови могу се обављати у оквиру Управитеља путева уколико има посебна служба за те послове.

Члан 11.

(Посебни услови)

Начин и поступак планирања, провођења, надзора, контроле и евиденције радова на одржавању јавних путева, стручна оспособљеност и материјално-техничка опремљеност извођача радова, утврђује се у оквиру посебних услова за редовно одржавање јавних путева.

Члан 12.

(Надзор и контрола квалитета)

Управитељи путева дужни су осигурати стручни надзор над извођењем радова одржавања, обрачун и примопредају радова, евиденцију о изведеним радовима, те контролу квалитета изведених радова, уграђених материјала, уређаја и опреме.

Члан 13.

(Уступање радова)

- (1) Управитељи путева директно не изводе радове одржавања јавних путева.
- (2) Изузетно, субјекти из става (1) овог члана могу изводити наведене радове, ако имају потребне капацитете и уколико је то у функцији рационалности, бољег функционисања система и ако је технолошки и економски оправдано.
- (3) Извођење радова одржавања путева управитељи јавних путева уступају по поступку и на начин утврђен Законом о путевима Федерације Босне и Херцеговине, те одредбама Закона о јавним набавкама ("Службене новине Федерације БиХ", број 42/14).
- (4) Извођење радова на одржавању јавних путева смије се уступити само извођачу који је регистрован,

специјализован и опремљен за те послове, који располаже оспособљеним кадровима за извођење тих радова и мора бити лиценциран за ту врсту послова.

ДИО ТРЕЋИ - ОПХОДЊА И ПРЕГЛЕДИ ПУТЕВА И ОБЈЕКТА

Члан 14.

(Опходарска служба)

- (1) Надзирање стања путева обавља опходарска служба одабраног Извођача са којим је закључен уговор о одржавању јавних путева.
- (2) Опходарска служба обавља се на:
 - а) аутопутевима и брзим путевима,
 - б) путевима са просјечним годишњим дневним саобраћајем (у даљњем тексту: ПГДС) већим од 4.000 возила/дан,
 - ц) осталим путевима према одлуци Управитеља.
- (3) Опходарска служба се обавља по Правилима и техничким условима које прописује управитељ путева уз сагласност надлежног министарства.

Члан 15.

(Редовни прегледи путева и објеката)

- (1) Ради утврђивања стања путева и објеката обављају се: редовни, сезонски, годишњи, главни и ванредни прегледи путева и објеката.
- (2) Редовни преглед обавља се на свим путевима на којима није организирана опходарска служба и то:
 - а) на магистралним путевима најмање једанпут седмично,
 - б) на регионалним путевима најмање једанпут у двије седмице,
- (3) Редовни преглед објеката обухвата евидентирање стања објекта и елиминисање мањих оштећења, која могу угрозити стабилност и сигурност објекта.

Члан 16.

(Ванредно стање)

У периоду одмрзавања, јаких киша или у другим случајевима кад је угрожена стабилност пута и сигурност саобраћаја (поплаве, одрони, клизање, подлокавање, вододерине и сл.), редовне прегледе треба вршити у складу са проценом о угрожености путева и објеката, те сигурности саобраћаја на путевима.

Члан 17.

(Сезонски прегледи путева и објеката)

- (1) Сезонски преглед обавља се ради утврђивања стања путева и објеката и њиховог оштећења.
- (2) Стање путева се утврђује непосредним прегледом и кориштењем одговарајуће мјерне опреме.
- (3) Сезонски преглед обавља се у правилу након зимског периода, а према потреби и у јесен.

Члан 18.

(Годишњи прегледи објеката)

- (1) Годишњи преглед објеката обавља се најмање једанпут у годину, а изузетно једанпут у двије године.
- (2) Годишњи преглед објеката утврђује се непосредним прегледом и мјерењима кориштењем одговарајуће опреме.
- (3) Током прегледа потребно је:
 - а) утврдити све промјене које су настале у периоду од извршеног задњег прегледа;
 - б) утврдити стање објекта и појединих склопова, и успоредити са стањем са задњег прегледа;
 - ц) извршити мјерења евентуално насталих већих деформација на конструкцији;

- д) на првом прегледу извршити нивелмански снимак репера, а резултате унијети у реперски записник;
 - е) предложити мјере за одржавање.
- (4) Након годишњег прегледа обавезно се сачињава записник о прегледу. Уписују се општи подаци, стање објекта и опреме. Може се употријевити типски записник. У закључку записника потребно је предложити мјере за отклањање утврђених недостатака и осигурања трајности објекта.

Члан 19.

(Главни преглед објеката)

- (1) Главни преглед обавља се сваке шесте године и по истеку гарантног рока.
- (2) Уколико се главни преглед подудара са годишњим прегледом неће се обављати годишњи преглед, а главни преглед обављен у том периоду у потпуности замјењује годишњи преглед.
- (3) Циљеви и обим главног прегледа су исти као и при годишњем прегледу, с тим да се код главног прегледа врши и преглед тешко доступних и прекривених мјеста (доња страна конструкције моста, ступови, лежишта и сл.) У ту сврху потребно је употријевити одговарајућа средства за сигуран приступ до тих мјеста.
- (4) Код сваког главног прегледа потребно је извршити нивелманско снимање репера, а резултате унијети у образац.
- (5) Главни преглед обављају овлаштена стручна лица Управитеља, а могу се ангажовати и стручна лица специјализованих стручних организација и установа.
- (6) Главни преглед је детаљан преглед свих дијелова објекта, уз потребна мјерења и испитивања.
- (7) Уређаји и опрема који се користе за главни преглед морају омогућити преглед свих дијелова објекта, а испитивања је потребно провести са најмање физичких оштећења.

Члан 20.

(Детаљни преглед)

- (1) По извршеном Главном прегледу објеката, зависно од стања објекта, значаја и инвестицијске вриједности објекта, ако постоји сумња на сигурност, квалитета и носивост објекта, ако се повећава оптерећење објекта или се очекују изванредни терети, ако су годишњи или главни прегледи одредили потребу за реконструкцијом објекта или ако постоје судски спорови или слични случајеви, Управитељ ће процијенити потребу и наручити израду детаљног прегледа објекта.
- (2) Детаљни преглед објекта обухваћа:
 - а) израду катастра оштећења на објекту,
 - б) дефинисање и анализу утјецаја агресивних елемената који су присутни на локалитету и доприносе корозији материјала,
 - ц) физикално-хемијска и механичка испитивања арматуре, бетона, челика, асфалта, хидроизолације и осталих материјала који припадају објекту, испитивање и дефинирање ступња корозије тих материјала,
 - д) статичко и динамичко испитивање објекта,
 - е) прецизну процјену стања и трајности конструктивних елемената објекта,
 - ф) прецизну процјену исплативости рушења и изградње новог објекта у односу на санацију постојећег,
 - г) остало према пројектном задатку.

Члан 21.

(Ванредни прегледи путева и објеката)

- Ванредни преглед дијела путева или објекта обавља се:
- а) након ванредних догађаја (елементарне непогоде, теже незгоде и оштећења, експлозије, слијеганја и клизања),
 - б) прије и након пролаза ванредних терета, уколико је то предвиђено изданом дозволом,
 - ц) при крају истека гарантног рока новој цести или објекту на цести.

ДИО ЧЕТВРТИ - РЕДОВНО ОДРЖАВАЊЕ ЈАВНИХ ЦЕСТА

Члан 22.

(Врсте радова редовног одржавања јавних путева)

Редовно одржавање јавних путева обухваћа сљедеће радове:

- а) поправци коловоза (осим дијела у којем је смјештена трамвајска или жељезничка пруга), трупа пута, потпорних и обложних зидова,
- б) уклањање одроњеног материјала и чишћење коловоза и објеката за одводњу,
- ц) одржавање банкина (планирање и поравнавање), берми и косина усјека, насипа и засјека,
- д) одржавање објеката на путевима, опреме и инсталација система наплате путарине и интелигентног транспортног система за управљање и вођење саобраћаја,
- е) одржавање расвјете, семафора и других инсталација и електроопреме, који су изграђени у функцији сигурности саобраћаја на путевима,
- ф) израда и постављање хоризонталне и вертикалне сигнализације, свјетлосно сигурносних уређаја, замјена, поправка и уклањање оштећене и непотребне саобраћајне сигнализације и опреме пута,
- г) кошење траве и одржавање зелених површина и засада у путном појасу,
- х) одржавање потребне прегледности пута и ознака у путном појасу,
- и) чишћење снијега и леда са коловоза и посипање коловоза с циљем спречавања поледнице и осигурања проходности путева у зимским условима,
- ј) мањи захвати на обнављању, замјени и ојачању дотрајалих коловоза,
- к) мањи захвати на ојачању и замјени пропуста, потпорних и обложних зидова и заштита челичних конструкција од корозије,
- л) мањи захвати на уграђивању ивичњака и изради пјешачких стаза,
- м) мањи захвати на санирању клизишта и одрона,
- н) вођење података о јавним путевима,
- о) обављање и других послова којима се осигурава сталан, несметан и сигуран саобраћај на путевима, обнову и фарбање километарских ознака, ступова саобраћајних знакова и носача расвјетних тијела,
- қ) уређење и поправке система за одводњу (јарака, ригола, дренажа и друго),
- р) мјестимични поправци бетонских пасица,
- с) поправци локалних оштећења коловоза (ударних рупа, појединачних и мрежастих пукотина, уздужних и попречних денivelација, омекшаног асфалтног застора, оштећених рубова и раздјелница бетонског коловоза),

- t) одржавање ознака референтног система означавања путева,
- y) радови на одржавању путних објеката, те уклањање мањих оштећења, која могу угрозити стабилност и сигурност објекта.

Члан 23.

(Одржавање коловоза)

Редовно одржавање коловоза и саобраћајних површина изван коловоза које чине пут, подразумијева све радове на чишћењу површина и отклањању оштећења тих дијелова пута у складу са Смјерницама.

Члан 24.

(Чишћење коловоза)

- (1) Чишћење коловоза подразумијева уклањање материјала осулина, одрона, појединачног камења, масних мрља, блата, смећа и других материјала и предмета који угрожавају сигурност саобраћаја.
- (2) Послови чишћења коловоза наведени у ставу (1) овог члана се обављају континуирано или најкасније осам сати по сазнању.
- (3) Чишћење саобраћајних површина изван коловоза (паркиралишта, одморишта и сл.) подразумијева уклањање предмета и материјала с тих површина, те чишћење објеката и направа на њима (санитарије, корпе за отпатке и др.), којима управља, односно управља Управитељ.

Члан 25.

(Поправци коловоза)

- (1) Радови поправке коловоза обухватају ручно санирање мањих појединачних оштећења у прољеће и санирање већих оштећења у зимском периоду.
- (2) Санирање коловоза на дужинама до 300 м1 се у љетном периоду изводи машински на читавој или дјеломичној ширини коловоза.
- (3) Поправци ударних рупа, оштећења и других изразито опасних мјеста на коловозу обављају се са употребом материјала који одговарају постојећем коловозу.
- (4) Ако поправак коловоза због временских прилика није могуће извести на квалитетан начин, коловоз се мора привремено поправити до стицања услова за извођење такве врсте радова. При таквим привременим поправцима могу се користити и други примјерени материјали.
- (5) Ударне рупе на аутопутевима и брзим путевима затварају се одмах, на магистралним и регионалним путевима у правилу одмах, а најкасније 48 сати по сазнању.
- (6) Поправцима коловоза потребно је постићи одговарајућу равност.
- (7) Рубови поправљених мјеста морају бити паралелни и окомити у односу на осовину цесте.
- (8) Поправци асфалтних површина који захтијевају више радних фаза морају бити завршени у потпуности током радног дана, те се смију прекидати у појединим фазама само ако то захтијева технолошки поступак.
- (9) Размекшане асфалтне површине, на чију површину излази битумен, потребно је посипати са одговарајућим каменим материјалом.
- (10) Уздужне и попречне пукотине на свим врстама коловоза треба испунити са одговарајућом масом.
- (11) Оштећене рубне траке и ивичњаке потребно је поправити односно замијенити, а спојнице затворити.
- (12) Ако редовно одржавање на дијелу цесте са интензивним саобраћајем омета одвијање саобраћаја,

радови се морају обавити у времену мањег интензитета саобраћаја.

Члан 26.

(Прокопи путева)

- (1) Прокоп на путу ради полагања инсталација и водова може се извршити само на основу одобрења Управитеља и мора се извести тако да је оштећење трупа пута и коловозне конструкције што мање.
- (2) Гдје год је то могуће умјесто прокопавања коловозне конструкције треба вршити бушење.
- (3) Поправак пута на мјесту прокопа мора се извести у складу са посебним условима из одобрења Управитеља на начин да се избјегне накнадно слијегање на мјесту прекопа, а коловозна конструкција мора бити изведена од материјала који одговара затеченом коловозу пута.
- (4) Радови на прокопу пута морају бити обиљежени одговарајућом сигнализацијом и опремом.
- (5) Потпуну санацију прекопа потребно је извршити одмах по престанку разлога због којих је изведен прокоп и уклонити сву привремену сигнализацију.

Члан 27.

(Одржавање банкина)

- (1) Одржавањем банкина потребно је осигурати да kota банкина буде у висини коловоза или највише три цм испод или изнад те висине, те са одговарајућим попречним нагибом који омогућава отјецање воде с коловоза.
- (2) Банкана на вишој страни коловоза мора имати попречни нагиб на вањску страну, не мањи од 4%.
- (3) Код банке на нижој страни коловоза нагиб мора бити као и попречни нагиб коловоза, али не мањи од 4%.
- (4) Банкана мора бити поравната и одговарајуће збијена.

Члан 28.

(Одржавање усјека, засјека и насипа)

- (1) Косине насипа и усјека одржавају се тако да се осигура прописани нагиб и облик.
- (2) Нестабилно камење и мањи одрони земље који показују тенденцију одвајања или клизања, морају се скидати са косина усјека и засјека кад се појава уочи.
- (3) Оштећене жичане мреже и друге направе за спрјечавање падања камења и одрона на коловоз пута треба поправити најкасније у року од 30 дана по уочавању оштећења.

Члан 29.

(Одржавање објеката за одводњу)

- (1) Чишћење, а по потреби и продубљивање путних и одводних јарака на прописани профил и уздужни пад, обавља се тако да се омогући несметана одводња са путног земљишта.
- (2) Чишћење ригола, пропуста, таложница, сепаратора и сличних грађевина обавља се стално, тако да се осигура неометана одводња.
- (3) Спрјечавање притјецања воде на коловоз са стране (са приступних путева, дворишта итд.), те спрјечавање стварања вододерина на коловозу и банкама треба извршити одмах а најкасније 15 дана по сазнању.
- (4) Одржавање слободног профила пропуста уклањањем наноса, раслиња, грања и сл. треба обављати стално.
- (5) Поправак подлоканог темеља, односно лежишта пропуста треба обавити одмах по уочавању.
- (6) Поправак и обнова обложних плоча дна јарка и површине испред улаза и излаза пропуста обавља се током редовног одржавања.

- (7) Филтре и дренажне цијеви треба контролисати најмање два пута на годину и то у прољеће и јесен, те за вријеме отапања снијега и непосредно после јаких киша.
- (8) Дотрајале филтре и дренажне цијеви потребно је обновити тијekom редовног одржавања.
- (9) Уништени или отуђени поклопац ревизионог окна или сливничке решетке на путу дужан је да замијени власник инсталације, а управитељ пута и други надлежни органи по уочавању недостатка дужни су обиљежити мјесто одговарајућом саобраћајном сигнализацијом и обавијестити власника инсталације, да исти одмах осигура или изврши замјену.

Члан 30.

(Ограде и смјероказни ступићи)

- (1) Оштећене ограде (заштитне, жичане, пјешачке и др.) потребно је поправити најкасније у року од десет дана по уоченом оштећењу.
- (2) Уништене ограде и смјероказне ступиће треба замијенити одмах, а најкасније у року од седам дана по сазнању.
- (3) Ограде и смјероказне ступиће треба чистити и исправљати стално, а нарочито после зимског периода.
- (4) Заштитне и друге ограде треба фарбати према потреби.

Члан 31.

(Колобрани и гранично камење)

Колобрани и гранично камење треба чистити, фарбати, а по потреби замијенити.

Члан 32.

(Вертикална прометна сигнализација)

- (1) Саобраћајне знакове треба одржавати чистим, а нагнуте и порушене знакове треба исправљати одмах.
- (2) Уништени прометни знакови опасности и забране на путу морају се замијенити одмах, а остали у року од 10 дана.
- (3) Замјена и обнова дотрајалих знакова, обавља се према потреби.

Члан 33.

(Ознаке на коловозу)

- (1) На свим јавним путевима са савременим коловозом за саобраћај у оба смјера, гдје то дозвољава ширина коловоза, саобраћајне траке морају бити разграничене средишњом цртом, а магистрални путеви обиљежене и рубним цртама.
- (2) Ознаке на коловозу (хоризонталну сигнализацију) треба обнављати у складу са техничким стандардима и Смјерницама уважавајући критерије видљивост, рефлексија и функционалност у слиједећим роковима:
 - а) средишње ознаке на аутопутевима и брзим путевима, те магистралним путевима са преко 4000 ПГДС, по потреби, најкасније до 15. јуна текуће године, а обавезно пред почетак зимске службе, а рубне једном годишње.
 - б) средишње ознаке, за све остале цесте, током редовног одржавања, а најкасније до почетка рада зимске службе, а рубне на магистралним путевима до 4000 ПГДС једном у двије године.
- (3) На дијеловима цесте на којима се у току године обави обнова коловоза ознаке на коловозу морају се извући одмах након обнове.
- (4) У боју за хоризонталну сигнализацију додају се рефлектирајући материјали (перле).

Члан 34.

(Привремена прометна сигнализација)

Саобраћајни знакови и остала привремена опрема на путу, која је била постављена при одређеним активностима на јавном путу, мора се уклонити одмах по престанку разлога због којих је и била постављена.

Члан 35.

(Свјетлосна саобраћајна сигнализација)

- (1) Свјетлосну саобраћајну сигнализацију треба поправити одмах, уништену замијенити у најкраћем могућем року, а програме рада усклађивати са прометним потребама.
- (2) Чишћење и прање расвјетних тијела, те фарбање ступова и носача семафорских уређаја обавља се према потреби.

Члан 36.

(Динамичка прометна сигнализација)

Динамичку саобраћајну сигнализацију треба поправити у року од 30 дана, а до њене обнове поставити одговарајућу статичку саобраћајну сигнализацију.

Члан 37.

(Огледала)

Саобраћајна огледала се морају чистити стално, а разбијена и дотрајала замијенити одмах, а најкасније у року од 15 дана.

Члан 38.

(Расвјета)

- (1) Расвјета изграђена на путу у функцији саобраћаја у тунелима одржава се редовно, а уништени дијелови суустава замјењују се одмах.
- (2) Фарбање носача расвјетних тијела обавља се према потреби.

Члан 39.

(Инсталације, уређаји и опрема)

Инсталације, уређаји и опрема (телекомуникације, наплата путарине, контрола, надзор и управљање саобраћаја, протупожарна и друга заштита, уређаји за контролу осовинског оптерећења, бројачи саобраћаја, сензори и др.), одржавају се редовно, а уништени дијелови система замјењују се одмах, а најкасније у року од седам дана по сазнању.

Члан 40.

(Кошење траве и одржавање зеленила)

- (1) На банкинама и раздјелном појасу путева, кошење траве обавља се по потреби, а најмање два пута годишње (до краја мјесеца маја, односно мјесеца септембра).
- (2) На банкинама и раздјелном појасу путева на којима су постављени смјероказни ступићи, километарске ознаке и одбојне ограде, трава и коров не смију прелазити висину од 25 цм, односно не смије заклањати ознаке на опреми путева.
- (3) Кошење траве на косинама насипа, усјека и путним и одводним јарцима иза одбојне ограде и на осталом земљишту (уз одморишта, путне објекте и др.) обавља се најмање једанпут годишње.
- (4) Живицу, грмље и крошње дрвећа које се налазе на путном појасу треба одржавати у складу са хортикултурној технологији тако да не заклањају прометну сигнализацију, не умањују прегледност пута, не улазе у габарит пута, односно да својим положајем и стањем не угрожавају сигурност саобраћаја.

Члан 41.

(Редовно одржавање објеката: мостова, вијадуката, надвожњака, подвожњака, натходника, потходника, пропуста, тунела, галерија, потпорних зидова и сл.)
У редовно одржавање објеката спадају посебно:

а) Чишћење:

- 1) прање конструкције, рубних вијенаца и ограда након зимске сезоне, те испирање соли са изложених површина, уклањање посипаног материјала са коловозних и других површина,
- 2) прометних, пјешачких и осталих горњих плоха објеката,
- 3) ригола, дилатација, сливника и одводних цијеви, лежajних клупа,
- 4) осталих приступачних дијелова објекта,
- 5) непосредног простора испод и уз објект,
- 6) барбакана, дренажних система тунела и галерија, те позадинских дренажа зидова,
- 7) корита водотока од грања и осталог материјала који угрожава објект.

б) Поправак:

- 1) оштећења на коловозу, пјешачким стазама и осталим површинама,
- 2) оштећења оградe, одбојника, рубњака,
- 3) појединачних оштећења на бетонским, челичним, дрвеним или другим дијеловима моста,
- 4) почетних или узнапредованих оштећења антикорозивне заштите,
- 5) осталих мањих оштећења на приступачним дијеловима моста,
- 6) пријелаза са објекта на насип,
- 7) кегле насипа односно облога кегла и крила,
- 8) мањих оштећења корита водотока,
- 9) подлоканих мјеста ступова и упорњака,
- 10) наношење санационих и репаративних малтера и премаза,
- 11) замјена хидроизолације,
- 12) замјена дилатација.

Члан 42.

(Одржавање тунела)

- (1) Камен, земљу и други материјал изнад портала тунела или изнад порталног потпорног зида, који би могао пасти на колник, потребно је стално уклањати.
- (2) Хидроизолацију тунелске облоге потребно је редовно контролисати, те на мјестима цурења воде извршити капгажу и поправкак.
- (3) Ледене сиге на своду тунелске облоге морају се одмах уклонити.
- (4) У тунелу потребно је фарбати тунелску облогу до висине најмање 2,5 м од коловоза у складу са функцијом и Смјерницама.

Члан 43.

(Одржавање зидова)

- (1) На потпорним и обложним зидовима треба контролисати функционисање дренаже, филтера ригола и одводних канала те исте одржавати и чистити.
- (2) Оштећене дијелове зидова треба поправити уз изведбу квалитетног споја.
- (3) Чишћење дилатација и фуга, пуњење пукотина и фуга те надомјештање помјереног камења на потпорним и обложним зидовима треба обавити према потреби, а најмање једанпут годишње.

(4) Срушене, оштећене и деформиране дијелове сухозида или габиона треба поправити са одговарајућим материјалом.

(5) Оштећења која директно угрожавају сигурност саобраћаја и која није могуће одмах санирати, означавају се одговарајућом саобраћајном сигнализацијом.

ДИО ПЕТИ - ЗИМСКА СЛУЖБА

Члан 44.

(Одржавање јавних путева и објеката у зимским условима)

- (1) Под одржавањем путева у зимским условима (у даљем тексту: зимска служба), подразумијевају се радови неопходни за одржавање проходности путева и сигурног одвијања саобраћаја.
- (2) Да је проходност путева осигурана подразумијева се ако висина снијега на коловозу не прелази 10 цм на аутопутевима, брзим путевима и магистралним путевима, а на регионалним путевима до 15 цм, и уколико је промет могућ возилима која су опремљена зимском опремом.
- (3) Изузетно, зимска служба није дужна осигурати проходност на путу кад се прогласи наступање елементарне непогоде (ако је изразито висок снијег праћен олујним вјетром, код појаве великих снијезних запуха те појаве ледене кише на већем подручју).
- (4) Управитељи путева планирају, организују и проводе зимску службу путем извођача оспособљених и опремљених за зимско одржавање путева.

Члан 45.

(Оперативни програм)

- (1) Ради провођења зимске службе Управитељи путева израђују оперативни програм радова одржавања путева у зимском периоду (у даљем тексту: оперативни програм).
- (2) Оперативни програм мора бити у складу са годишњим планом одржавања и обухвата цијели зимски период од 15. новембра текуће године до 15. марта наредне године.
- (3) Оперативни програм садржи нарочито:
 - а) мјеста приправности зимске службе,
 - б) приоритете одржавања,
 - ц) потребан број људства, механизације и материјала за чишћење снијега и посипање коловоза и њихово размјештање по мјестима приправности, динамику провођења појединих активности,
 - д) надзор и контролу провођења зимске службе,
 - е) услове када се због сигурности саобраћаја исти ограничава или забрањује за систем веза, процјену трошкова зимске службе,
 - ф) информисање о стању и проходности путева.

Члан 46.

(Радови у зимској служби)

Радови одржавања у зимским условима су:

- а) припремни радови прије наступања зимских услова,
- б) организовање мјеста приправности и њихово означавање,
- ц) заштитне мјере против стварања поледице, сњезних наноса, сметова и лавина,
- д) чишћење снијега са коловоза и саобраћајне сигнализације,
- е) обилежавање руба коловоза,
- ф) осигурање одводње са коловоза,

- г) уклањање возила са коловоза пута (оштећена возила, возила у квару и застала возила која ометају саобраћај),
- х) постављање посебне саобраћајне сигнализације у случајевима посебног режима саобраћаја или затварања дијела пута,
- и) информирање јавности о стању и проходности пута.

Члан 47.

(Приправност зимске службе)

- (1) Зимска служба дјелује увођењем степена приправности зависно о очекиваним временским условима и географско-климатским карактеристикама подручја.
- (2) Први степен приправности, уводи се са почетком рада зимске службе, а према оперативном програму.
- (3) Од 15. новембра до 15. марта уводи се стално дежурство у мјестима приправности, успоставља се стална веза у складу са програмом рада, те осигурава потребан број људства и механизације ради интервенције у случају потребе (опходарска служба и камioni са ралицом и посипачем, посебно на важнијим путевима и путевима у брдским и планинским предјелима).
- (4) Други степен приправности подразумева укључивање у рад свих планираних возила са опремом за чишћење снијега и спрјечавање поледице, помоћни радници, као и средства за утовар посипног материјала, а уводи се кад то временски услови захтијевају (слабије сњежне падавине и појава поледице).
- (5) Оквирно временско трајање ангажовања је 90 дана или више ако то захтијевају временски услови током зимског периода.
- (6) Радови на чишћењу снијега и спрјечавању поледице врше се:
 - а) на пуном профилу аутопута,
 - б) на дионицама магистралних и регионалних путева I и II приоритета,
 - ц) на другим дионицама пута према оперативном плану рада зимске службе.
- (7) Трећи степен приправности зимске службе уводи се кад се очекује дуготрајније падање снијега које захтијева посебне радове уклањања снијега са коловоза, када се поред возила са ралицом и посипачем и средстава за мијешање и утовар посипног материјала, укључују и јачи утоваривачи, грејдери и фрезе за одртање и одбацивање снијега са коловоза.
- (8) Оквирно временско трајање ангажовања је 60 дана или више ако то захтијевају временски услови током зимског периода.
- (9) Четврти степен приправности уводи се кад сњежне падавине, уз јак вјетар, имају карактер елементарне непогоде и кад планирани број људи и механизације, нису довољни за уклањање снијега и када се уз сагласност Управитеља уводе и додатна средства рада и радна снага.
- (10) Код увођења четвртог степена приправности, Федерално министарство промета и комуникација може одобрити привремену забрану саобраћаја за поједине категорије возила или за сав саобраћај, ради сигурности учесника у саобраћају.

Члан 48.

(Проходност цеста по приоритетима)

- (1) На путевима, које су оперативним програмом зимске службе сврстане у I приоритет, радови на осигурању проходности се морају изводити перманентно у циљу

- (2) осигурања сталне проходности и довршити у року од пет сати у низинском односно осам сати у планинском подручју, рачунајући од тренутка престанка падавина.
- (3) На путевима II приоритета у вријеме сњежних падавина и појаве ледене кише не смије доћи до застоја у одвијању промета дуже од шест сати у току дана.
- (3) Оперативним програмом зимске службе могу се поједини путеви или дијелови пута предвидјети у III приоритет. На путевима овог приоритета обавезно је стварања услова за сигурно одвијање саобраћаја најдуже 72 сата по престанку падавина.

Члан 49.

(Рок за израду оперативног програма)

- (1) Управитељи аутопутева, брзих путева и магистралних путева дужни су Оперативни програм рада зимске службе доставити Федералном министарству промета и комуникација најкасније до 15. октобра текуће године.
- (2) Управитељи који управљају регионалним путевима дужни су у истом року Оперативни програм рада зимске службе доставити надлежном Кантоналном министарству за послове промета и комуникација.

ДИО ШЕСТИ - ВАНРЕДНО ОДРЖАВАЊЕ ЈАВНИХ ЦЕСТА И ОБЈЕКТА

Члан 50.

(Ванредно одржавање јавних путева)

Ванредно одржавање цеста обухваћа:

- а) обнављање и замјену коловозног застора,
- б) ојачање коловоза у сврху обнове и повећања носивости и квалитета возње,
- ц) мјестимичне поправке коловозне конструкције пута у сврху заштите и повећања носивости пута,
- д) побољшање система одводње пута,
- е) замјену, уграђивање нове и побољшање вертикалне прометне сигнализације и опреме пута (километарски и смјероказни ступићи, заштитне ограде и слично) на већим дијеловима пута,
- ф) санирање одрона и мањих клизишта,
- г) ублажавање нагиба косина и остали радови на заштити косина од ерозије,
- х) санација потпорних и обложних зидова,
- и) заштиту пута од подлокавања,
- ј) радове на уређењу зеленила у сврху заштите пута, украшавања околиша и заштите од сњежних наноса,
- к) појединачне корекције геометријских елемената пута (ублажавање оштрих кривина, уређење попречних нагиба, стајалишта уз пут и друго) са сврхом побољшања сигурности саобраћаја,
- л) уређење раскрижја у истој разини (обликовање, прегледност, уградња нове сигнализације и опреме) без већих конструктивних захвата,
- м) побољшање услова саобраћаја уређењем стајалишта, одморишта, пјешачких стаза, прелаза у насељима, прелаза преко железничке пруге у нивоу,
- н) обнову и постављање инсталација, опреме и уређаја пута.

Члан 51.

(Ванредно одржавање објеката)

Ванредно одржавање објеката обухваћа:

- а) замјену коловоза,
- б) замјену хидроизолације,
- ц) поправак или замјену конструкције, ступова и темеља,
- д) поправак или замјену система за одводњу,

- е) поправка или замјену лежаја,
- ф) поправка или замјену прелазних направа,
- г) уређење пријелаза на насип,
- х) заштиту ступова и темеља од подлокавања,
- и) цјеловиту антикорозивну заштиту,
- ј) санацију и заштиту бетонских површина,
- к) замјену и обнову пропуста и мостова до 10 м распона,
- л) санацију тунелске облоге,
- м) обнову дотрајале расвјете у тунелу,
- н) санацију и обнову зидова.

ДИО СЕДМИ - КВАЛИТЕТА ОБАВЉАЊА РАДОВА НА ОДРЖАВАЊУ ЈАВНИХ ЦЕСТА И ОБЈЕКТА

Члан 52.

(Квалитета и рокови)

- (1) Радови на одржавању путева обављају се примјеном савремене технологије и механизације, а у вријеме када су за такве радове најповољнији временски услови.
- (2) Изузетно од одредбе става (1) овог члана, радове који се изводе ради отклањања недостатака на путу и објектима, који непосредно угрожавају сигурност саобраћаја треба обавити одмах, односно у најкраћем времену.
- (3) За одржавање путева и објеката употребљавају се материјали који одговарају захтјевима прописаним стандардима, Смјерницама, одговарајућим правилницима и техничким условима за радове на путевима.
- (4) Квалитета употријебљених материјала и изведених одговарајућих радова доказује се у складу мјерама које издаје надлежни орган који о томе води службену евиденцију.
- (5) Рокови за извођење радова одржавања путева, уколико нису одређени овим Правилником, утврђују се годишњим планом одржавања у складу са приоритетом пута.

Члан 53.

(Годишњи план одржавања)

- (1) Управитељи аутопутева, брзих путева и магистралних путева дужни су годишњи План одржавања путева доставити Федералном министарству промета и комуникација најкасније до 01. децембра текуће године.
- (2) Управитељи који управљају регионалним путевима дужни су у истом року годишњи План одржавања путева доставити надлежном кантоналном министарству за послове промета и комуникација.

ДИО ОСМИ - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 54.

(Престанак важења)

Даном ступања на снагу овог Правилника престаје важити Правилник о одржавању јавних цеста ("Службене новине Федерације БиХ", број 69/10).

Члан 55.

(Ступање на снагу)

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службене новине Федерације БиХ".

Број 08-02-2-805-3/15
Јула 2015. године
Мостар

Министар
Денис Ласнић, с. р.

Na osnovu člana 47. i člana 110. stav (1) alineja 2. Zakona o cestama Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 12/10, 16/10-isp i 66/13), federalni ministar prometa i komunikacija donosi

PRAVILNIK O ODRŽAVANJU JAVNIH CESTA

DIO PRVI - OSNOVNE ODREDBE

Члан 1.

(Sadržaj i primjena pravilnika)

- (1) Ovim Pravilnikom se uređuje popis poslova redovnog i vanrednog održavanja, rokovi za izvođenje tih radova, pravila i tehnički uslovi za radove, podaci o javnim cestama o kojima se vodi evidencija i način vođenja tih podataka, stalni nadzor nad stanjem javnih cesta, način i uslovi obavljanja ophodarske službe.
- (2) Ovaj pravilnik se primjenjuje na održavanje autocesta, brzih cesta, magistralnih i regionalnih cesta u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Чланак 2.

(Ciljevi održavanja)

Osnovni ciljevi održavanja javnih cesta su:

- a) sprječavanje propadanja cesta,
- b) omogućavanje sigurnog prometa,
- c) smanjenje troškova korisnika dobrim stanjem cesta,
- d) dovođenje ceste u projektirano stanje uzimajući u obzir izmijenjene potrebe prometa,
- e) zaštita ceste od korisnika i trećih osoba, zaštita okoliša od štetnog utjecaja ceste i cestovnog prometa.

Члан 3.

(Standard održavanja cesta)

Standardima redovnog održavanja javnih cesta u skladu sa Smjernicama za projektiranje, građenje, održavanje i nadzor na cestama Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Smjernicama), osigurava se neometan i siguran promet na cestama. Primjenom standarda redovnog i vanrednog održavanja cesta u punom iznosu osigurava se trajno očuvanje građevinske, prometne i privredne vrijednosti ceste.

DIO DRUGI - ODRŽAVANJE JAVNIH CESTA

Члан 4.

(Planiranje održavanja javnih cesta)

- (1) Održavanje javnih cesta obavlja se na osnovu godišnjeg plana održavanja.
- (2) Godišnji plan održavanja naročito sadrži:
 - a) prikaz zatečenog stanja cesta na početku planskog razdoblja,
 - b) određivanje prioriteta kod održavanja cesta,
 - c) planirana ulaganja u održavanje cesta zavisno o zatečenom stanju cesta, utvrđenom prioritetu i standardu održavanja,
 - d) prikaz stanja cesta na kraju planskog razdoblja obzirom na zatečeno stanje i planirana ulaganja.

Члан 5.

(Prioritet održavanja javnih cesta)

Prioritet kod održavanja cesta određuje se godišnjim planom za svaku cestu ili dionicu ceste zavisno o:

- a) vrsti ceste,
- b) namjeni ceste,
- c) prometnoj funkciji,
- d) intenzitetu i vrsti prometa.

Član 6.

(Provođenje održavanja javnih cesta)

- (1) Održavanje javnih cesta planiraju, organizuju i provode Upravitelji ceste, definisani članom 13. Zakona o cestama Federacije Bosne i Hercegovine, osim dijela ceste kojim prolazi tramvajska ili željeznička pruga čije održavanje u cijelom gabaritu provode preduzeća koja obavljaju tramvajski - željeznički promet u skladu sa Zakonom o Željeznicama Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 41/01 i 25/12).
- (2) Za provođenje godišnjeg plana održavanja javnih cesta izrađuje se operativni program radova održavanja javnih cesta.
- (3) Operativni program izrađuje se posebno za održavanje cesta u zimskom periodu na osnovu plana rada zimske službe.
- (4) Operativnim programom radova određuju se potrebna finansijska sredstva, materijali, količina i vrsta radova i rokovi izvršenja za svaku cestu ili dionicu ceste.

Član 7.

(Vrste održavanja)

Vrste održavanja javnih cesta su:

- a) redovno održavanje,
- b) vanredno održavanje.

Član 8.

(Redovno održavanje)

Redovno održavanje čini skup mjera i radnji koje se obavljaju tokom većeg dijela ili cijele godine na cestama uključujući i sve objekte i instalacije sa svrhom održavanja prohodnosti i tehničke ispravnosti cesta i sigurnosti prometa na njima.

Član 9.

(Vanredno održavanje)

Vanredno održavanje javnih cesta obuhvaća obimnije radove koji se izvode u cestovnom pojasu, poboljšanja elemenata ceste, stabilnosti i trajnosti ceste i cestovnih objekata i povećanja sigurnosti prometa i izvode se samo na osnovu tehničke dokumentacije, bez pribavljanja saglasnosti i druge dokumentacije prema Zakonu o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na razini Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/06, 72/07, 32/08, 4/10, 13/10 i 45/10).

Član 10.

(Tehnička dokumentacija)

- (1) Tehničku dokumentaciju radova vanrednog održavanja izrađuje subjekt ovlašten za projektovanje cesta.
- (2) Navedeni poslovi mogu se obavljati u okviru Upravitelja ceste ukoliko ima posebna služba za te poslove.

Član 11.

(Posebni uslovi)

Način i postupak planiranja, provođenja, nadzora, kontrole i evidencije radova na održavanju javnih cesta, stručna osposobljenost i materijalno-tehnička opremljenost izvođača radova, utvrđuje se u okviru posebnih uslova za redovno održavanje javnih cesta.

Član 12.

(Nadzor i kontrola kvaliteta)

Upravitelji cesta dužni su osigurati stručni nadzor nad izvođenjem radova održavanja, obračun i primopredaju radova, evidenciju o izvedenim radovima, te kontrolu kvaliteta izvedenih radova, ugrađenih materijala, uređaja i opreme.

Član 13.

(Ustupanje radova)

- (1) Upravitelji cesta direktno ne izvode radove održavanja javnih cesta.

- (2) Izuzetno, subjekti iz stava (1) ovog člana mogu izvoditi navedene radove, ako imaju potrebne kapacitete i ukoliko je to u funkciji racionalnosti, boljeg funkcionisanja sistema i ako je tehnološki i ekonomski opravdano.
- (3) Izvođenje radova održavanja cesta upravitelji javnih cesta ustupaju po postupku i na način utvrđen Zakonom o cestama Federacije Bosne i Hercegovine, te odredbama Zakona o javnim nabavkama ("Službene novine Federacije BiH", broj 42/14).
- (4) Izvođenje radova na održavanju javnih cesta smije se ustupiti samo izvođaču koji je registrovan, specijalizovan i opremljen za te poslove, koji raspolaže osposobljenim kadrovima za izvođenje tih radova i mora biti licenciran za tu vrstu poslova.

DIO TREĆI - OPHODNJA I PREGLEDI CESTA I OBJEKATA

Član 14.

(Ophodarska služba)

- (1) Nadziranje stanja cesta obavlja ophodarska služba odabranog Izvođača sa kojim je zaključen ugovor o održavanju javnih cesta.
- (2) Ophodarska služba obavlja se na:
 - a) autocestama i brzim cestama,
 - b) cestama sa prosječnim godišnjim dnevnim prometom (u daljnjem tekstu: PGDP) većim od 4.000 vozila/dan,
 - c) ostalim cestama prema odluci Upravitelja.
- (3) Ophodarska služba se obavlja po Pravilima i tehničkim uslovima koje propisuje upravitelj cesta uz saglasnost nadležnog ministarstva.

Član 15.

(Redovni pregledi cesta i objekata)

- (1) Radi utvrđivanja stanja cesta i objekata obavljaju se: redovni, sezonski, godišnji, glavni i vanredni pregledi cesta i objekata.
- (2) Redovni pregled obavlja se na svim cestama na kojima nije organizirana ophodarska služba i to:
 - a) na magistralnim cestama najmanje jedanput sedmično,
 - b) na regionalnim cestama najmanje jedanput u dvije sedmice,
- (3) Redovni pregled objekata obuhvata evidentiranje stanja objekta i eliminisanje manjih oštećenja, koja mogu ugroziti stabilnost i sigurnost objekta.

Član 16.

(Vanredno stanje)

U periodu odmrzavanja, jakih kiša ili u drugim slučajevima kad je ugrožena stabilnost ceste i sigurnost prometa (poplave, odroni, klizanje, podlokavanje, vododerine i sl.), redovne preglede treba vršiti u skladu sa procjenom o ugroženosti cesta i objekata, te sigurnosti prometa na cestama.

Član 17.

(Sezonski pregledi cesta i objekata)

- (1) Sezonski pregled obavlja se radi utvrđivanja stanja cesta i objekata i njihovog oštećenja.
- (2) Stanje cesta se utvrđuje neposrednim pregledom i korištenjem odgovarajuće mjerne opreme.
- (3) Sezonski pregled obavlja se u pravilu nakon zimskog perioda, a prema potrebi i u jesen.

Član 18.

(Godišnji pregledi objekata)

- (1) Godišnji pregled objekata obavlja se najmanje jedanput u godinu, a izuzetno jedanput u dvije godine.
- (2) Godišnji pregled objekata utvrđuje se neposrednim pregledom i mjerenjima korištenjem odgovarajuće opreme.

- (3) Tokom pregleda potrebno je:
- utvrditi sve promjene koje su nastale u periodu od izvršenog zadnjeg pregleda;
 - utvrditi stanje objekta i pojedinih sklopova, i usporediti sa stanjem sa zadnjeg pregleda;
 - izvršiti mjerenja eventualno nastalih većih deformacija na konstrukciji;
 - na prvom pregledu izvršiti nivelmanski snimak repera, a rezultate unijeti u reperski zapisnik;
 - predložiti mjere za održavanje.
- (4) Nakon godišnjeg pregleda obavezno se sačinjava zapisnik o pregledu. Upisuju se opšti podaci, stanje objekta i opreme. Može se upotrijebiti tipski zapisnik. U zaključku zapisnika potrebno je predložiti mjere za otklanjanje utvrđenih nedostataka i osiguranja trajnosti objekta.

Član 19.

(Glavni pregled objekata)

- Glavni pregled obavlja se svake šeste godine i po isteku garantnog roka.
- Ukoliko se glavni pregled podudara sa godišnjim pregledom neće se obavljati godišnji pregled, a glavni pregled obavljen u tom periodu u potpunosti zamjenjuje godišnji pregled.
- Ciljevi i obim glavnog pregleda su isti kao i pri godišnjem pregledu, s tim da se kod glavnog pregleda vrši i pregled teško dostupnih i prekrivenih mjesta (donja strana konstrukcije mosta, stupovi, ležišta i sl.) U tu svrhu potrebno je upotrijebiti odgovarajuća sredstva za siguran pristup do tih mjesta.
- Kod svakog glavnog pregleda potrebno je izvršiti nivelmansko snimanje repera, a rezultate unijeti u obrazac.
- Glavni pregled obavljaju ovlaštena stručna lica Upravitelja, a mogu se angažovati i stručna lica specijalizovanih stručnih organizacija i ustanova.
- Glavni pregled je detaljan pregled svih dijelova objekta, uz potrebna mjerenja i ispitivanja.
- Uredaji i oprema koji se koriste za glavni pregled moraju omogućiti pregled svih dijelova objekta, a ispitivanja je potrebno provesti sa najmanje fizičkih oštećenja.

Član 20.

(Detaljni pregled)

- Po izvršenom Glavnom pregledu objekata, zavisno od stanja objekta, značaja i investicijske vrijednosti objekta, ako postoji sumnja na sigurnost, kvaliteta i nosivost objekta, ako se povećava opterećenje objekta ili se očekuju izvanredni tereti, ako su godišnji ili glavni pregledi odredili potrebu za rekonstrukcijom objekta ili ako postoje sudski sporovi ili slični slučajevi, Upravitelj će procijeniti potrebu i naručiti izradu detaljnog pregleda objekta.
- Detaljni pregled objekta obuhvaća:
 - izradu katastra oštećenja na objektu,
 - definisanje i analizu utjecaja agresivnih elemenata koji su prisutni na lokalitetu i doprinose koroziji materijala,
 - fizikalno-kemijska i mehanička ispitivanja armature, betona, čelika, asfalta, hidroizolacije i ostalih materijala koji pripadaju objektu, ispitivanje i definiranje stupnja korozije tih materijala,
 - statičko i dinamičko ispitivanje objekta,
 - preciznu procjenu stanja i trajnosti konstruktivnih elemenata objekta,
 - preciznu procjenu isplativosti rušenja i izgradnje novog objekta u odnosu na sanaciju postojećeg,
 - ostalo prema projektnom zadatku.

Član 21.

(Vanredni pregledi cesta i objekata)

Vanredni pregled dijela ceste ili objekta obavlja se:

- nakon vanrednih događaja (elementarne nepogode, teže nezgode i oštećenja, eksplozije, slijeganja i klizanja),
- prije i nakon prolaza vanrednih tereta, ukoliko je to predviđeno izdanom dozvolom,
- pri kraju isteka garantnog roka novoj cesti ili objektu na cesti.

DIO ČETVRTI - REDOVNO ODRŽAVANJE JAVNIH CESTA

Član 22.

(Vrste radova redovnog održavanja javnih cesta)

Redovno održavanje javnih cesta obuhvaća slijedeće radove:

- popravci kolovoza (osim dijela u kojem je smještena tramvajska ili željeznička pruga), trupa ceste, potpornih i obložnih zidova,
- uklanjanje odronjenog materijala i čišćenje kolovoza i objekata za odvodnju,
- održavanje bankina (planiranje i poravnavanje), bermi i kosina usjeka, nasipa i zasjeka,
- održavanje objekata na cestama, opreme i instalacija sistema naplate cestarina i inteligentnog transportnog sistema za upravljanje i vođenje prometa,
- održavanje rasvjete, semafora i drugih instalacija i elektroopreme, koji su izgrađeni u funkciji sigurnosti prometa na cesti,
- izrada i postavljanje horizontalne i vertikalne signalizacije, svjetlosno sigurnosnih uređaja, zamjena, popravka i uklanjanje oštećene i nepotrebne prometne signalizacije i opreme ceste,
- košenje trave i održavanje zelenih površina i zasada u cestovnom pojasu,
- održavanje potrebne preglednosti cesta i oznaka u cestovnom pojasu,
- čišćenje snijega i leda sa kolovoza i posipanje kolovoza s ciljem sprječavanja poledice i osiguranja prohodnosti cesta u zimskim uslovima,
- manji zahvati na obnavljanju, zamjeni i ojačanju dotrajalih kolovoza,
- manji zahvati na ojačanju i zamjeni propusta, potpornih i obložnih zidova i zaštita čeličnih konstrukcija od korozije,
- manji zahvati na ugrađivanju rubnjaka i izradi pješačkih staza,
- manji zahvati na saniranju klizišta i odrona,
- vođenje podataka o javnim cestama,
- obavljanje i drugih poslova kojima se osigurava stalan, nesmetan i siguran promet na cestama,
- obnovu i farbanje kilometarskih oznaka, stupova prometnih znakova i nosača rasvjetnih tijela,
- uređenje i popravke sistema za odvodnju (jaraka, rigola, drenaža i drugo),
- mjestimični popravci betonskih pasica,
- popravci lokalnih oštećenja kolovoza (udarnih rupa, pojedinačnih i mrežastih pukotina, uzdužnih i poprečnih denivelacija, omekšanog asfaltnog zastora, oštećenih rubova i razdjelnica betonskog kolovoza),
- održavanje oznaka referentnog sistema označavanja cesta,
- radovi na održavanju cestovnih objekata, te uklanjanje manjih oštećenja, koja mogu ugroziti stabilnost i sigurnost objekta.

Član 23.

(Održavanje kolovoza)

Redovno održavanje kolovoza i prometnih površina izvan kolovoza koje čine cestu, podrazumijeva sve radove na čišćenju površina i otklanjanju oštećenja tih dijelova cesta u skladu sa Smjernicama.

Član 24.

(Čišćenje kolovoza)

- (1) Čišćenje kolovoza podrazumijeva uklanjanje materijala osulina, odrona, pojedinačnog kamenja, masnih mrlja, blata, smeća i drugih materijala i predmeta koji ugrožavaju sigurnost prometa.
- (2) Poslovi čišćenja kolovoza navedeni u stavu (1) ovog člana se obavljaju kontinuirano ili najkasnije osam sati po saznanju.
- (3) Čišćenje prometnih površina izvan kolovoza (parkirišta, odmorišta i sl.) podrazumijeva uklanjanje predmeta i materijala s tih površina, te čišćenje objekata i naprava na njima (sanitarije, korpe za otpatke i dr.), kojima upravlja, odnosno upravlja Upravitelj.

Član 25.

(Popravci kolovoza)

- (1) Radovi popravke kolovoza obuhvataju ručno saniranje manjih pojedinačnih oštećenja u proljeće i saniranje većih oštećenja u zimskom periodu.
- (2) Saniranje kolovoza na dužinama do 300 m l se u ljetnom periodu izvodi mašinski na čitavoj ili djelomičnoj širini kolovoza.
- (3) Popravci udarnih rupa, oštećenja i drugih izrazito opasnih mjesta na kolovozu obavljaju se sa upotrebom materijala koji odgovaraju postojećem kolovozu.
- (4) Ako popravak kolovoza zbog vremenskih prilika nije moguće izvesti na kvalitetan način, kolovoz se mora privremeno popraviti do sticanja uslova za izvođenje takve vrste radova. Pri takvim privremenim popravcima mogu se koristiti i drugi primjereni materijali.
- (5) Udarne rupe na autocestama i brzim cestama zatvaraju se odmah, na magistralnim i regionalnim cestama u pravilu odmah, a najkasnije 48 sati po saznanju.
- (6) Popravcima kolovoza potrebno je postići odgovarajuću ravnost.
- (7) Rubovi popravljenih mjesta moraju biti paralelni i okomiti u odnosu na osovinu ceste.
- (8) Popravci asfaltnih površina koji zahtijevaju više radnih faza moraju biti završeni u potpunosti tokom radnog dana, te se smiju prekidati u pojedinim fazama samo ako to zahtijeva tehnološki postupak.
- (9) Razmekšane asfaltno površine, na čiju površinu izlazi bitumen, potrebno je posipati sa odgovarajućim kamenim materijalom.
- (10) Uzdužne i poprečne pukotine na svim vrstama kolovoza treba ispuniti sa odgovarajućom masom.
- (11) Oštećene rubne trake i rubnjake potrebno je popraviti odnosno zamijeniti, a spojnice zatvoriti.
- (12) Ako redovno održavanje na dijelu ceste sa intenzivnim prometom ometa odvijanje prometa, radovi se moraju obaviti u vremenu manjeg intenziteta prometa.

Član 26.

(Prokopi cesta)

- (1) Prokop na cesti radi polaganja instalacija i vodova može se izvršiti samo na osnovu odobrenja Upravitelja i mora se izvesti tako da je oštećenje trupa ceste i kolovozne konstrukcije što manje.

- (2) Gdje god je to moguće umjesto prokopavanja kolovozne konstrukcije treba vršiti bušenje.
- (3) Popravak ceste na mjestu prokopa mora se izvesti u skladu sa posebnim uslovima iz odobrenja Upravitelja na način da se izbjegne naknadno slijeganje na mjestu prekopa, a kolovozna konstrukcija mora biti izvedena od materijala koji odgovara zatečenom kolovozu ceste.
- (4) Radovi na prokopu ceste moraju biti obilježeni odgovarajućom signalizacijom i opremom.
- (5) Potpunu sanaciju prekopa potrebno je izvršiti odmah po prestanku razloga zbog kojih je izveden prokop i ukloniti svu privremenu signalizaciju.

Član 27.

(Održavanje bankina)

- (1) Održavanjem bankina potrebno je osigurati da kota bankina bude u visini kolovoza ili najviše tri cm ispod ili iznad te visine, te sa odgovarajućim poprečnim nagibom koji omogućava otjecanje vode s kolovoza.
- (2) Bankina na višoj strani kolovoza mora imati poprečni nagib na vanjsku stranu, ne manji od 4%.
- (3) Kod bankine na nižoj strani kolovoza nagib mora biti kao i poprečni nagib kolovoza, ali ne manji od 4%.
- (4) Bankina mora biti poravnata i odgovarajuće zbijena.

Član 28.

(Održavanje usjeka, zasjeka i nasipa)

- (1) Kosine nasipa i usjeka održavaju se tako da se osigura propisani nagib i oblik.
- (2) Nestabilno kamenje i manji odroni zemlje koji pokazuju tendenciju odvajanja ili klizanja, moraju se skidati sa kosina usjeka i zasjeka kad se pojava uoči.
- (3) Oštećene žičane mreže i druge naprave za sprječavanje padanja kamenja i odrona na kolovoz ceste treba popraviti najkasnije u roku od 30 dana po uočavanju oštećenja.

Član 29.

(Održavanje objekata za odvodnju)

- (1) Čišćenje, a po potrebi i produbljivanje cestovnih i odvodnih jaraka na propisani profil i uzdužni pad, obavlja se tako da se omogući nesmetana odvodnja sa cestovnog zemljišta.
- (2) Čišćenje rigola, propusta, taložnica, separatora i sličnih građevina obavlja se stalno, tako da se osigura neometana odvodnja.
- (3) Sprječavanje pritjecanja vode na kolovoz sa strane (sa pristupnih cesta, dvorišta itd.), te sprječavanje stvaranja vododerina na kolovozu i bankinama treba izvršiti odmah a najkasnije 15 dana po saznanju.
- (4) Održavanje slobodnog profila propusta uklanjanjem nanosa, raslinja, granja i sl. treba obavljati stalno.
- (5) Popravak podlokano temelja, odnosno ležišta propusta treba obaviti odmah po uočavanju.
- (6) Popravak i obnova obložnih ploča dna jarka i površine ispred ulaza i izlaza propusta obavlja se tokom redovnog održavanja.
- (7) Filtre i drenažne cijevi treba kontrolisati najmanje dva puta na godinu i to u proljeće i jesen, te za vrijeme otapanja snijega i neposredno poslije jakih kiša.
- (8) Dotrajale filtre i drenažne cijevi potrebno je obnoviti tijekom redovnog održavanja.
- (9) Uništeni ili otuđeni poklopac revizionog okna ili slivničke rešetke na cesti dužan je da zamijeni vlasnik instalacije, a upravitelj ceste i drugi nadležni organi po uočavanju nedostatka dužni su obilježiti mjesto odgovarajućom prometnom signalizacijom i obavijestiti vlasnika instalacije, da isti odmah osigura ili izvrši zamjenu.

Član 30.

(Ograde i smjerokazni stupići)

- (1) Oštećene ograde (zaštitne, žičane, pješačke i dr.) potrebno je popraviti najkasnije u roku od deset dana po uočenom oštećenju.
- (2) Uništene ograde i smjerokazne stupiće treba zamijeniti odmah, a najkasnije u roku od sedam dana po saznanju.
- (3) Ograde i smjerokazne stupiće treba čistiti i ispravljati stalno, a naročito poslije zimskog perioda.
- (4) Zaštitne i druge ograde treba farbati prema potrebi.

Član 31.

(Kolobrani i granično kamenje)

Kolobrane i granično kamenje treba čistiti, farbati, a po potrebi zamijeniti.

Član 32.

(Vertikalna prometna signalizacija)

- (1) Prometne znakove treba održavati čistim, a nagnute i porušene znakove treba ispravljati odmah.
- (2) Uništeni prometni znakovi opasnosti i zabrane na cesti moraju se zamijeniti odmah, a ostali u roku od 10 dana.
- (3) Zamjena i obnova dotrajalih znakova, obavlja se prema potrebi.

Član 33.

(Oznake na kolovozu)

- (1) Na svim javnim cestama sa savremenim kolovozom za promet u oba smjera, gdje to dozvoljava širina kolovoza, prometne trake moraju biti razgraničene središnjom crtom, a magistralne ceste obilježene i rubnim crtama.
- (2) Oznake na kolovozu (horizontalnu signalizaciju) treba obnavljati u skladu sa tehničkim standardima i Smjericama uvažavajući kriterije vidljivost, refleksija i funkcionalnost u sljedećim rokovima:
 - a) središnje oznake na autocestama i brzim cestama, te magistralnim cestama sa preko 4000 PGDS, po potrebi, najkasnije do 15. juna tekuće godine, a obavezno pred početak zimske službe, a rubne jednom godišnje.
 - b) središnje oznake, za sve ostale ceste, tokom redovnog održavanja, a najkasnije do početka rada zimske službe, a rubne na magistralnim cestama do 4000 PGDP jednom u dvije godine.
- (3) Na dijelovima ceste na kojima se u toku godine obavi obnova kolovoza oznake na kolovozu moraju se izvući odmah nakon obnove.
- (4) U boju za horizontalnu signalizaciju dodaju se reflektirajući materijali (perle).

Član 34.

(Privremena prometna signalizacija)

Prometni znakovi i ostala privremena oprema na cesti, koja je bila postavljena pri određenim aktivnostima na javnoj cesti, mora se ukloniti odmah po prestanku razloga zbog kojih je i bila postavljena.

Član 35.

(Svjetlosna prometna signalizacija)

- (1) Svjetlosnu prometnu signalizaciju treba popraviti odmah, uništenu zamijeniti u najkraćem mogućem roku, a programe rada usklađivati sa prometnim potrebama.
- (2) Čišćenje i pranje rasvjetnih tijela, te farbanje stupova i nosača semaforških uređaja obavlja se prema potrebi.

Član 36.

(Dinamička prometna signalizacija)

Dinamičku prometnu signalizaciju treba popraviti u roku od 30 dana, a do njene obnove postaviti odgovarajuću statičku prometnu signalizaciju.

Član 37.

(Ogledala)

Prometna ogledala se moraju čistiti stalno, a razbijena i dotrajala zamijeniti odmah, a najkasnije u roku od 15 dana.

Član 38.

(Rasvjeta)

- (1) Rasvjeta izgrađena na cesti u funkciji prometa u tunelima održava se redovno, a uništeni dijelovi sustava zamjenjuju se odmah.
- (2) Farbanje nosača rasvjetnih tijela obavlja se prema potrebi.

Član 39.

(Instalacije, uređaji i oprema)

Instalacije, uređaji i oprema (telekomunikacije, naplata cestarine, kontrola, nadzor i upravljanje prometom, protupožarna i druga zaštita, uređaji za kontrolu osovinskog opterećenja, brojači prometa, senzori i dr.), održavaju se redovno, a uništeni dijelovi sistema zamjenjuju se odmah, a najkasnije u roku od sedam dana po saznanju.

Član 40.

(Košenje trave i održavanje zelenila)

- (1) Na bankinama i razdjelnom pojasu cesta, košenje trave obavlja se po potrebi, a najmanje dva puta godišnje (do kraja mjeseca maja, odnosno mjeseca septembra).
- (2) Na bankinama i razdjelnom pojasu cesta na kojima su postavljeni smjerokazni stupići, kilometarske oznake i odbojne ograde, trava i korov ne smiju prelaziti visinu od 25 cm, odnosno ne smije zaklanjati oznake na opremi ceste.
- (3) Košenje trave na kosinama nasipa, usjeka i cestovnim i odvodnim jarcima iza odbojne ograde i na ostalom zemljištu (uz odmorišta, cestovne objekte i dr.) obavlja se najmanje jedanput godišnje.
- (4) Živicu, grmlje i krošnje drveća koje se nalaze na cestovnom pojasu treba održavati u skladu sa hortikulturnoj tehnologiji tako da ne zaklanjaju prometnu signalizaciju, ne umanjuju preglednost ceste, ne ulaze u gabarit ceste, odnosno da svojim položajem i stanjem ne ugrožavaju sigurnost prometa.

Član 41.

(Redovno održavanje objekata: mostova, vijadukata, nadvoznjaka, podvoznjaka, nathodnika, pothodnika, propusta, tunela, galerija, potpornih zidova i sl.)

U redovno održavanje objekata spadaju posebno:

a) Čišćenje:

- 1) pranje konstrukcije, rubnih vijenaca i ograda nakon zimske sezone, te ispiranje soli sa izloženih površina, uklanjanje posipanog materijala sa kolovoznih i drugih površina,
- 2) prometnih, pješačkih i ostalih gornjih ploha objekata,
- 3) rigola, dilatacija, slivnika i odvodnih cijevi, ležajnih klupa,
- 4) ostalih pristupačnih dijelova objekta,
- 5) neposrednog prostora ispod i uz objekt,
- 6) barbakana, drenažnih sistema tunela i galerija, te pozadinskih drenaža zidova,
- 7) korita vodotoka od granja i ostalog materijala koji ugrožava objekt.

b) Popravak:

- 1) oštećenja na kolovozu, pješačkim stazama i ostalim površinama,
- 2) oštećenja ograde, odbojnika, rubnjaka,
- 3) pojedinačnih oštećenja na betonskim, čeličnim, drvenim ili drugim dijelovima mosta,
- 4) početnih ili uznapredovanih oštećenja antikorozivne zaštite,

- 5) ostalih manjih oštećenja na pristupačnim dijelovima mosta,
- 6) prijelaza sa objekta na nasip,
- 7) kegle nasipa odnosno obloga keglja i krila,
- 8) manjih oštećenja korita vodotoka,
- 9) podlokanih mjesta stupova i upornjaka,
- 10) nanošenje sanacionih i reparativnih maltera i premaza,
- 11) zamjena hidroizolacije,
- 12) zamjena dilatacija.

Član 42.

(Održavanje tunela)

- (1) Kamen, zemlju i drugi materijal iznad portala tunela ili iznad portalnog potpornog zida, koji bi mogao pasti na kolnik, potrebno je stalno uklanjati.
- (2) Hidroizolaciju tunelske obloge - potrebno je redovno kontrolisati, te na mjestima curenja vode izvršiti kaptažu i popravak.
- (3) Ledene sige na svodu tunelske obloge moraju se odmah ukloniti.
- (4) U tunelu potrebno je farbati tunelsku oblogu do visine najmanje 2,5 m od kolovoza u skladu sa funkcijom i Smjernicama.

Član 43.

(Održavanje zidova)

- (1) Na potpornim i obložnim zidovima treba kontrolisati funkcionisanje drenaže, filtera rigola i odvodnih kanala te iste održavati i čistiti.
- (2) Oštećene dijelove zidova treba popraviti uz izvedbu kvalitetnog spoja.
- (3) Čišćenje dilatacija i fuga, punjenje pukotina i fuga te nadomještanje pomjerenog kamena na potpornim i obložnim zidovima treba obaviti prema potrebi, a najmanje jedanput godišnje.
- (4) Srušene, oštećene i deformirane dijelove suhozida ili gabiona treba popraviti sa odgovarajućim materijalom.
- (5) Oštećenja koja direktno ugrožavaju sigurnost prometa i koja nije moguće odmah sanirati, označavaju se odgovarajućom prometnom signalizacijom.

DIO PETI - ZIMSKA SLUŽBA

Član 44.

(Održavanje javnih cesta i objekata u zimskim uslovima)

- (1) Pod održavanjem cesta u zimskim uslovima (u daljnjem tekstu: zimska služba), podrazumijevaju se radovi neophodni za održavanje prohodnosti cesta i sigurnog odvijanja prometa.
- (2) Da je prohodnost cesta osigurana podrazumijeva se ako visina snijega na kolovozu ne prelazi 10 cm na autocestama, brzim cestama i magistralnim cestama, a na regionalnim cestama do 15 cm, i ukoliko je promet moguć vozilima koja su opremljena zimskom opremom.
- (3) Izuzetno, zimska služba nije dužna osigurati prohodnost na cesti kad se proglasi nastupanje elementarne nepogode (ako je izrazito visok snijeg praćen olujnim vjetrom, kod pojave velikih snježnih zapuha te pojave ledene kiše na većem području).
- (4) Upravitelji cesta planiraju, organizuju i provode zimsku službu putem izvođača osposobljenih i opremljenih za zimsko održavanje cesta.

Član 45.

(Operativni program)

- (1) Radi provođenja zimske službe Upravitelji cesta izrađuju operativni program radova održavanja cesta u zimskom periodu (u daljnjem tekstu: operativni program).

- (2) Operativni program mora biti u skladu sa godišnjim planom održavanja i obuhvata cijeli zimski period od 15. novembra tekuće godine do 15. marta naredne godine.
 - a) mjesta pripravnosti zimske službe,
 - b) prioritete održavanja,
 - c) potreban broj ljudstva, mehanizacije i materijala za čišćenje snijega i posipanje kolovoza i njihovo razmještanje po mjestima pripravnosti,
 - d) dinamiku provođenja pojedinih aktivnosti,
 - e) nadzor i kontrolu provođenja zimske službe,
 - f) uslove kada se zbog sigurnosti prometa isti ograničava ili zabranjuje za sistem veza, procjenu troškova zimske službe,
 - g) informisanje o stanju i prohodnosti cesta.

Član 46.

(Radovi u zimskoj službi)

Radovi održavanja u zimskim uslovima su:

- a) pripremni radovi prije nastupanja zimskih uslova,
- b) organiziranje mjesta pripravnosti i njihovo označavanje,
- c) zaštitne mjere protiv stvaranja poledice, snježnih nanosa, smetova i lavina,
- d) čišćenje snijega sa kolovoza i prometne signalizacije,
- e) obilježavanje ruba kolovoza,
- f) osiguranje odvodnje sa kolovoza,
- g) uklanjanje vozila sa kolovoza ceste (oštećena vozila, vozila u kvaru i zastala vozila koja ometaju promet),
- h) postavljanje posebne prometne signalizacije u slučajevima posebnog režima prometa ili zatvaranja dijela ceste,
- i) informiranje javnosti o stanju i prohodnosti cesta.

Član 47.

(Pripravnost zimske službe)

- (1) Zimska služba djeluje uvođenjem stepena pripravnosti zavisno o očekivanim vremenskim uslovima i geografsko-klimatskim karakteristikama područja.
- (2) Prvi stepen pripravnosti, uvodi se sa početkom rada zimske službe, a prema operativnom programu.
- (3) Od 15. novembra do 15. marta uvodi se stalno dežurstvo u mjestima pripravnosti, uspostavlja se stalna veza u skladu sa programom rada, te osigurava potreban broj ljudstva i mehanizacije radi intervencije u slučaju potrebe (ophodarska služba i kamioni sa ralicom i posipačem, posebno na važnijim cestama i cestama u brdskim i planinskim predjelima).
- (4) Drugi stepen pripravnosti podrazumijeva uključivanje u rad svih planiranih vozila sa opremom za čišćenje snijega i sprječavanje poledice, pomoćni radnici, kao i sredstva za utovar posipnog materijala, a uvodi se kad to vremenski uslovi zahtijevaju (slabije snježne padavine i pojava poledice).
- (5) Okvirno vremensko trajanje angažovanja je 90 dana ili više ako to zahtijevaju vremenski uslovi tokom zimskog perioda.
- (6) Radovi na čišćenju snijega i sprječavanju poledice vrše se:
 - a) na punom profilu autoceste,
 - b) na dionicama magistralnih i regionalnih cesta I i II prioriteta,
 - c) na drugim dionicama ceste prema operativnom planu rada zimske službe.
- (7) Treći stepen pripravnosti zimske službe uvodi se kad se očekuje dugotrajnije padanje snijega koje zahtijeva posebne radove uklanjanja snijega sa kolovoza, kada se pored vozila sa ralicom i posipačem i sredstava za miješanje i utovar

- posipnog materijala, uključuju i jači utovarivači, grejderi i freze za odgrtanje i odbacivanje snijega sa kolovoza.
- (8) Okvirmo vremensko trajanje angažovanja je 60 dana ili više ako to zahtijevaju vremenski uslovi tokom zimskog perioda.
- (9) Četvrti stepen pripravnosti uvodi se kad snježne padavine, uz jak vjetar, imaju karakter elementarne nepogode i kad planirani broj ljudi i mehanizacije, nisu dovoljni za uklanjanje snijega i kada se uz saglasnost Upravitelja uvode i dodatna sredstva rada i radna snaga.
- (10) Kod uvođenja četvrtog stepen pripravnosti, Federalno ministarstvo prometa i komunikacija može odobriti privremenu zabranu prometa za pojedine kategorije vozila ili za sav promet, radi sigurnosti učesnika u prometu.

Član 48.

(Prohodnost cesta po prioritetima)

- (1) Na cestama, koje su operativnim programom zimske službe svrstane u I prioritet, radovi na osiguranju prohodnosti se moraju izvoditi permanentno u cilju osiguranja stalne prohodnosti i dovršiti u roku od pet sati u nizinskom odnosno osam sati u planinskom području, računajući od trenutka prestanka padavina.
- (2) Na cestama II prioriteta u vrijeme snježnih padavina i pojave ledene kiše ne smije doći do zastoja u odvijanju prometa duže od šest sati u toku dana.
- (3) Operativnim programom zimske službe mogu se pojedine ceste ili dijelovi cesta predvidjeti u III prioritet. Na cestama ovog prioriteta obvezno je stvaranja uslova za sigurno odvijanje prometa najduže 72 sata po prestanku padavina.

Član 49.

(Rok za izradu operativnog programa)

- (1) Upravitelji autoceste, brze ceste i magistralnih cesta dužni su Operativni program rada zimske službe dostaviti Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija najkasnije do 15. oktobra tekuće godine.
- (2) Upravitelji koji upravljaju regionalnim cestama dužni su u istom roku Operativni program rada zimske službe dostaviti nadležnom Kantonalnom ministarstvu za poslove prometa i komunikacija.

DIO ŠESTI - VANREDNO ODRŽAVANJE JAVNIH CESTA I OBJEKATA

Član 50.

(Vanredno održavanje javnih cesta)

Vanredno održavanje cesta obuhvaća:

- obnavljanje i zamjenu kolovoznog zastora,
- ojačanje kolovoza u svrhu obnove i povećanja nosivosti i kvaliteta vožnje,
- mjestimične popravke kolovozne konstrukcije ceste u svrhu zaštite i povećanja nosivosti ceste,
- poboljšanje sistema odvodnje ceste,
- zamjenu, ugrađivanje nove i poboljšanje vertikalne prometne signalizacije i opreme ceste (kilometarski i smjerokazni stupići, zaštitne ograde i slično) na većim dijelovima ceste,
- saniranje odrona i manjih klizišta,
- ublažavanje nagiba kosina i ostali radovi na zaštiti kosina od erozije,
- sanacija potpornih i obložnih zidova,
- zaštitu ceste od podlokavanja,
- radove na uređenju zelenila u svrhu zaštite ceste, ukrašavanja okoliša i zaštite od snježnih nanosa,
- pojedinačne korekcije geometrijskih elemenata ceste (ublažavanje oštih krivina, uređenje poprečnih nagiba, stajališta uz cestu i drugo) sa svrhom poboljšanja sigurnosti prometa,

- uređenje raskrižja u istoj razini (oblikovanje, preglednost, ugradnja nove signalizacije i opreme) bez većih konstruktivnih zahvata,
- poboljšanje uslova prometa uređenjem stajališta, odmorišta, pješačkih staza, prelaza u naseljima, prelaza preko željezničke pruge u nivou,
- obnovu i postavljanje instalacija, opreme i uređaja ceste.

Član 51.

(Vanredno održavanje objekata)

Vanredno održavanje objekata obuhvaća:

- zamjenu kolovoza,
- zamjenu hidroizolacije,
- popravak ili zamjenu konstrukcije, stupova i temelja,
- popravak ili zamjenu sistema za odvodnju,
- popravak ili zamjenu ležaja,
- popravak ili zamjenu prelaznih naprava,
- uređenje prijelaza na nasip,
- zaštitu stupova i temelja od podlokavanja,
- cjelovitu antikorozivnu zaštitu,
- sanaciju i zaštitu betonskih površina,
- zamjenu i obnovu propusta i mostova do 10 m raspona,
- sanaciju tunelske obloge,
- obnovu dotrajale rasvjete u tunelu,
- sanaciju i obnovu zidova.

DIO SEDMI - KVALITETA OBAVLJANJA RADOVA NA ODRŽAVANJU JAVNIH CESTA I OBJEKATA

Član 52.

(Kvaliteta i rokovi)

- (1) Radovi na održavanju cesta obavljaju se primjenom savremene tehnologije i mehanizacije, a u vrijeme kada su za takve radove najpovoljniji vremenski uslovi.
- (2) Izuzetno od odredbe stava (1) ovog člana, radove koji se izvode radi otklanjanja nedostataka na cesti i objektima, koji neposredno ugrožavaju sigurnost prometa treba obaviti odmah, odnosno u najkraćem vremenu.
- (3) Za održavanje cesta i objekata upotrebljavaju se materijali koji odgovaraju zahtjevima propisanim standardima, Smjericama, odgovarajućim pravilnicima i tehničkim uslovima za radove na cestama.
- (4) Kvaliteta upotrijebljenih materijala i izvedenih odgovarajućih radova dokazuje se u skladu mjerama koje izdaje nadležni organ koji o tome vodi službenu evidenciju.
- (5) Rokovi za izvođenje radova održavanja cesta, ukoliko nisu određeni ovim Pravilnikom, utvrđuju se godišnjim planom održavanja u skladu sa prioritetom ceste.

Član 53.

(Godišnji plan održavanja)

- (1) Upravitelji autoceste, brze ceste i magistralnih cesta dužni su godišnji Plan održavanja cesta dostaviti Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija najkasnije do 01. decembra tekuće godine.
- (2) Upravitelji koji upravljaju regionalnim cestama dužni su u istom roku godišnji Plan održavanja cesta dostaviti nadležnom kantonalnom ministarstvu za poslove prometa i komunikacija.

DIO OSMI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 54.

(Prestanak važenja)

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o održavanju javnih cesta ("Službene novine Federacije BiH", broj 69/10).

Član 55.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službene novine Federacije BiH".

Broj 08-02-2-805-3/15

Jula 2015. godine
MostarMinistar
Denis Lasić, s. r.**USTAVNI SUD FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE****1045**

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine odlučujući po zahtjevu dopredsjednika Federacije Bosne i Hercegovine Milana Dunovića za izdavanje privremene mjere kojom se traži obustava primjene Uredbe o vršenju ovlasti u gospodarskim društvima s učešćem državnog kapitala iz nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine i to u dijelu Lista gospodarskih društava u kojima Vlada Federacije vrši ovlaštenja na temelju državnog kapitala iz nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine točka I. podtočke 2. i 3. i točka II. podnaslov Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije podtočke 2. i 3., na temelju članka 44. Poslovnika Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 40/10), na sjednici bez javne rasprave održanoj 10.07.2015. godine, donio je

RJEŠENJE

- Odbija se zahtjev dopredsjednika Federacije Bosne i Hercegovine Milana Dunovića za izdavanje privremene mjere kojom se traži obustava primjene Uredbe o vršenju ovlasti u gospodarskim društvima s učešćem državnog kapitala iz nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine i to u dijelu Lista gospodarskih društava u kojima Vlada Federacije vrši ovlaštenja na temelju državnog kapitala iz nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine točka I. podtočke 2. i 3. i točka II. podnaslov Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije podtočke 2. i 3., ("Službene novine Federacije BiH", broj 44/15), do donošenja odluke Suda o utvrđivanju ustavnosti.
- Rješenje objaviti u "Službenim novinama Federacije BiH".

Obrazloženje**1. Podnositelj zahtjeva i predmet zahtjeva**

Dopredsjednik Federacije Bosne i Hercegovine Milan Dunović (u daljnjem tekstu: podnositelj zahtjeva) je dana 09.06.2015. godine podnio zahtjev za utvrđivanje ustavnosti Uredbe o vršenju ovlasti u gospodarskim društvima sa učešćem državnog kapitala iz nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine i to u dijelu Lista gospodarskih društava u kojima Vlada Federacije vrši ovlaštenja na temelju državnog kapitala iz nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine točka I. podtočke 2. i 3. i točka II. podnaslov Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije podtočke 2. i 3., (u daljnjem tekstu: osporena Uredba) i zahtjev za izdavanje privremene mjere (u daljnjem tekstu: zahtjev) s prijedlogom da se obustavi primjena naprijed navedenih točaka osporene Uredbe do donošenja konačne odluke Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud Federacije) o utvrđivanju ustavnosti.

2. Stranke u postupku

Sukladno članku 39. stavak 1. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 6/95 i 37/03), stranke u ovom postupku su: dopredsjednik Federacije Bosne i Hercegovine kao podnositelj zahtjeva i, sa druge strane, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine kao donositelj osporene Uredbe (u daljnjem tekstu: Vlada).

3. Bitni navodi na kojima se zasniva zahtjev

Podnositelj zahtjeva predlaže donošenje privremene mjere kojom bi se obustavila primjena osporene Uredbe i to u dijelu pod naslovom "Lista gospodarskih društava" točke I. podtočke 2. i 3., te točke II. pod naslovom "Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije" podtočke 2. i 3., do donošenja konačne odluke o *meritumu*.

Navedeno obrazlaže tvrdnjom da osporena Uredba povlači za sobom navode o neustavnosti, koji su detaljno obrazloženi u zahtjevu za utvrđivanje ustavnosti u kojem je, između ostalog, elaboriran odnos zakonodavne i izvršne vlasti, te relevantni zakoni iz oblasti na koje se ista odnosi.

U odnosu na zahtjev i potrebu donošenja privremene mjere ističe da je ovaj predmet veoma važan za ustavnopravni sustav, odnosno za zakonitost rada Vlade i pojedinih ministarstava, odnos Vlade i pojedinih ministarstava, a što se u ovom konkretnom slučaju reflektira i na rad elektroprivrednih društava koja su veoma bitna za Federaciju Bosne i Hercegovine. U tijeku su postupci provođenja javnih natječaja i predlaganja kandidata u ova poduzeća, koja imaju potrebu da što prije dobiju svoje organe koji će u punom kapacitetu raditi na legitiman i legalan način. Svaka vrsta provedene procedure, koja nije sukladna sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine i relevantnim zakonima, izazvaće poremećaj u upravljanju, osjećaj nesigurnosti, te gubitak vremena.

Nadalje ističe političku dimenziju ovog ustavnopravnog predmeta koja se odnosi na pitanja nadležnosti za upravljanje javnim poduzećima, a potpadaju pod resornu ingerenciju federalnog ministra energije, rudarstva i industrije. Ovo je izazvalo krizu unutar koalicijskih partnera u Federaciji Bosne i Hercegovine između SDA, HDZ i DF-a. Samim tim, što se prije riješi ovo pitanje, otvoriće se mogućnost razrješavanja političke krize unutar partnera, a što jeste javni interes svih građana u Federaciji Bosne i Hercegovine, ali i cijeloj državi. Smatra da bi provođenje osporene Uredbe apsolutno umanjilo šansu da se riješi politička kriza i da se umanje posljedice u slučaju da je ista u ovom dijelu neustavna.

Stoga smatraju da je odlučivanje o zahtjevu od općedruštvenog značaja.

4. Bitni navodi odgovora na zahtjeve

Ustavni sud Federacije je aktom broj: U-18/15 od 11.06.2015. godine, zatražio istovremeno odgovor i na zahtjev za utvrđivanje ustavnosti i na zahtjev koji je predmet odlučivanja na ovoj sjednici. Premijer Vlade je podneskom broj: 01-11-416/15 od 25.06.2015. godine, dostavio jedinstveni odgovor.

U istom je potvrdio da je Vlada na 9. sjednici, održanoj 04.06.2015. godine, usvojila osporenu Uredbu. Osporenim Uredbom uređuje se vršenje ovlaštenja na temelju učešća državnog kapitala u gospodarskim društvima iz nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine, upravni nadzor, nadzor nad općim aktima i posebne odredbe o postupku u registrima. Osim osporavanja procesnih uvjeta za odlučivanje o zahtjevu za utvrđivanje ustavnosti, te odgovora na isti ukoliko Ustavni sud Federacije odluči da se upusti u meritum, dat je i odgovor na zahtjev i to u dijelu gdje se ukazuje, odnosno osporava neophodnost donošenja privremene mjere. Ističu da u tom pravcu tvrdnje podnositelja zahtjeva ne stoje. Navode da je Aleksandar Remetić, koji dolazi iz iste političke stranke kao i podnositelj zahtjeva, kao Dopremijer Federacije Bosne i Hercegovine i federalni ministar trgovine, Premijeru Federacije Bosne i Hercegovine, 12.06.2015. godine, dostavio akt pod brojem: 01-05-861/15, koji je i citiran, te da je na njegovu inicijativu održana 3. žurna sjednica Vlade, telefonskim putem, sa jednom točkom dnevnog reda: "1. Prijedlog odluke o davanju ovlaštenja opunomoćeniku za zastupanje Federacije Bosne i Hercegovine na